

Crna Gora

Agencija za zaštitu konkurencije

Savjet

CRNA GORA Adresa: ul Svetlane Kane Radević br. 3

SKUPŠTINA CRNE GORE

81000 Podgorica, Crna Gora

tel: +382 20 239010

4. 11 20 22. GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/22-33
VEZA:	
EPA:	607 XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG: 07.11.2022.godine

Broj: OA-077/22-531/4

SKUPŠTINA CRNE GORE

Podgorica

Predmet: Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021.godini

Poštovani,

U skladu sa članom 19 stav 2 tačka 24 Zakona o zaštiti konkurencije (»Sl. List CG«, br 44/12, 13/18 i 145/21), podnosimo Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021.godinu.

Napominjemo da se Vlada Crne Gore, na sjednici od 22.septembra 2022.godine, upoznala sa predmetnim izvještajem.

Srdačno,

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Prilog: Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021.godini

Zaključak Vlade br.07-6150/2 od 29.septembra 2022.godine

Dostavljeno:

- Skupštini Crne Gore
- u spise predmeta,
- a/a

AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE
04.10.2022.
06-077/22-531/3

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-6150/2
Podgorica, 29. septembar 2022. godine

AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE
Gospodin Nebojša Jovović, v. d. direktora

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 22. septembra 2022. godine, razmotrila **Izveštaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021. godinu**, koji je dostavilo Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma. S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeći

ZAKLJUČAK

Vlada se upoznala s Izveštajem o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021. godinu.

GENERALNI SEKRETAR

Boris Marić

AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

IZVJEŠTAJ O RADU 2021. GODINE

Podgorica, 2022. godina

Sadržaj

1. UVOD.....	4
2. ZAKONODAVNI OKVIR	5
3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	6
3.1. Nadležnosti.....	6
3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti.....	7
3.3. Finansiranje Agencije.....	8
3.3.1. Izvori finansiranja i struktura prihoda Agencije	8
3.3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti na poslovima zaštite konkurencije na tržištu..	9
4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA	10
5. INTERNA AKTA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	10
6. TRI SEGMENTA POLITIKE ZAŠTITE KONKURENCIJE	11
6.1. Zabranjeni sporazumi učesnika na tržištu.....	11
6.2. Zloupotreba dominantnog položaja.....	13
6.3. Kontrola koncentracije.....	13
6.3.1. Odobrene koncentracije.....	15
6.3.2. Predmeti prenijeti u 2022. godinu	17
6.3.3. Pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane	18
7. KAZNENA POLITIKA ZA POVREDE ZAKONA	18
8. AKTIVNOSTI AGENCIJE VAN POKRENUTIH POSTUPAKA	19
9. MIŠLJENJA.....	20
10. OBAVJEŠTENJA – „COMPETITION ADVOCACY“	21
11. SEKTORSKE ANALIZE	27
12. MEĐUNARODNA SARADNJA	28
12.1. ICN - Međunarodna mreža tijela za zaštitu konkurencije.....	28
12.2. RCC:OECD-GVH	28
12.3. Evropska Energetska Zajednica (EEZ)	28
12.4. UNCTAD – Diskusiona grupa za međunarodnu saradnju	29
12.5. Bilateralna saradnja	29
12.6. Ostalo / Upitnici	30
12.7. STO - Pregled trgovinskih politika.....	30
12.8. Pomoć i podrška Agenciji procesu pristupanja EU i Monitoring EU	30
12.9. IPA 2014 Instrument za pretpristupnu podršku za godišnji akcioni plan za 2014. godinu (CAP 2014)	30
13. DRŽAVNA POMOĆ	31
13.1. Zakonodavni okvir i podzakonski akti.....	31
13.2. IMPLEMENTACIJA ZAKONA O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI	31

14. ZAKLJUČAK	37
15. ZAVRŠNI RAČUN ZA 2021. GODINU	38
15.1. Prihodi Agencije	38
15.2. Struktura rashoda	39
15.3. Tekući izdaci	39
15.4. Izdaci za bruto zarade	39
15.5. Izdaci za materijal i usluge	39
15.6. Ostali izdaci i transferi	39
15.7. Izvršenje Budžeta za 2021. godinu - Završni račun	41
15.8. Opšti prihodi	41
15.9. Prihodi od djelatnosti Agencije	41
15.10. Ostali prihodi	42
15.11. Izdaci	42
15.12. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i ostala lična primanja	43
15.13. Ostala lična primanja	43
15.14. Rashodi za materijal	43
15.15. Rashodi za usluge	44
15.16. Rashodi za tekuće održavanje	44
15.17. Renta	45
15.18. Ostali izdaci	45
15.19. Transferi	46
15.20. Kapitalni izdaci	46
15.21. Otplata dugova	46
15.22. Izvršenje budžeta za 2021. godinu - Završni račun	47
15.23. Izvještaj o neizmirenim obavezama i drugi izvještaji	47
15.24. Pokretna imovina	47
15.25. Organizacija i kadrovska osposobljenost	47
15.26. Budžetsko poslovanje	47
15.27. Interna akta i služba za unutrašnju reviziju	48
15.28. Javne nabavke	48
15.29. Sudski sporovi i potencijalne obaveze	48
15.30. Godišnji izvještaj internog revizora za 2021. godinu	48

1. UVOD

Pravo tržišne politike konkurencije jedan je od temelja tržišne ekonomije. Njegova svrha je da obezbijedi ravnopravan položaj učesnika na tržištu, bez obzira na veličinu i tržišnu snagu. Zakonom o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12,13/18 i 145/21), (u daljem tekstu "Zakon"), zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore je u nadležnosti Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: "**Agencija**") od njenog osnivanja 2013.godine.

Tržišna konkurencija predstavlja osnovu funkcionisanja svake tržišne privrede i, u tom kontekstu, tržišno takmičenje se javlja kao oblik suparništva između pojedinačno posmatranih učesnika na tržištu. Efektivna tržišna konkurencija predstavlja dinamički proces koji se ogleda u permanentnom naporu učesnika u pravcu razvoja inovacija i podsticanja tehnoloških promjena. Uporedo sa razvojem tržišne privrede, javlja se i veća potreba za regulisanjem pravila tržišne konkurencije. Cilj prava konkurencije se ogleda u obezbijeđivanju slobodnog pristupa tržištu što većem broju preduzetnika i pod jednakim uslovima za sve, kao i u obezbijeđivanju zaštite i jačanju efektivnosti same tržišne konkurencije, čime se direktno obezbijeđuje zaštita interesa potrošača. Osnovu prava tržišne konkurencije čini zabrana njenog narušavanja ograničavanjem ili sprječavanjem sloboda u prometu robe i usluga, tako da se učesnici mogu međusobno takmičiti putem cijena i kvaliteta proizvoda i usluga, čime se za potrošače stvaraju povoljniji uslovi, kroz mogućnost izbora između velikog broja različitih proizvoda i usluga na tržištu. Konkurencija u tom pravcu obezbijeđuje i da privredni subjekti, boljim kvalitetom proizvoda i usluga, povoljnim uslovima i nižim cijenama, pridobiju povjerenje potrošača koji, poklanjanjem povjerenja određenom proizvodu ili usluzi, jasno iznose svoja opredjeljenja za najkonkurentnijeg privrednog subjekta.

U tom pravcu politika Agencije dugoročno ima za cilj sprječavanje bilo kakvog narušavanja ekonomskih sloboda od strane učesnika na tržištu koji shodno svojoj tržišnoj moći žele nametnuti svoja pravila na tržištu i spriječiti ulazak novih konkurenata na tržište. Postupanja Agencije s tim u vezi, obilježena su nizom aktivnosti i preduzetih mjera kojima se nastojalo da se unaprijed onemogući kršenje propisa o zaštiti konkurencije, ili da Agencija svojim odlukama zabrani ili spriječi ona ponašanja učesnika na tržištu kojima se spriječava, ograničava ili narušava slobodna konkurencija, odnosno krše propisi na snazi kojima je uređena predmetna oblast. S obzirom da je osnovna ideja postojanja tržišta, proces tržišne konkurencije, osnovno pitanje koje se nameće je kakav uticaj ima konkurencija na ekonomski razvoj? Najjednostavnije rečeno, prednosti konkurencije su niže cijene, proizvodi boljeg kvaliteta, širi izbor i veća efikasnost. Shodno ekonomskoj teoriji, dobrobit društva je u težnji stvaranja uslova što razvijenije konkurencije. Smatra se da se u uslovima razvijene konkurencije na tržištu, robe i usluge proizvode uz najmanje troškove, te se na proizvodnju troši dio društvenog bogatstva koliko je nužno neophodno.

Tako je produktivna efikasnost u razvijenoj konkurenciji omogućena, jer proizvođači mogu prodavati svoj proizvod po cijeni višoj od troškova, ali pod rizikom da će biti napušteni od strane potrošača, a isti se neće prodati ispod cijene koštanja – jer u tom slučaju proizvođač ne bi imao dobit. Dakle, u uslovima razvijene konkurencije proizvođači bi stalno bili pod pritiskom da proizvode sa što nižim troškovima, te će konstantno inovirati i ulagati kako bi nudili nove proizvode u stalnoj borbi za potrošače, a i u odnosu na druge prisutne učesnike na tržištu, njegove konkurente, što je ujedno i dokaz kakav konkurencija ima, pozitivan dinamički efekat i na koji način stimuliše tehnološki važna istraživanja i razvoj.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

2.1. Zakon o zaštiti konkurencije

Zakon o zaštiti konkurencije je osnovni propis kojim se uređuju način, postupci i mjere zaštite konkurencije u Crnoj Gori. Zakon se primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurencije od strane učesnika na tržištu na teritoriji Crne Gore, ali i na akte i radnje donijete, odnosno učinjene van teritorije Crne Gore, a koje za cilj ili posljedicu imaju narušavanje konkurencije u Crnoj Gori. Zakonom je utvrđen pravni okvir za poslovanje učesnika na tržištu, a Agenciji su date nadležnosti i ovlašćenja za postupanje u slučajevima kada se njegove odredbe ne poštuju.

Sadašnjim zakonskim rješenjem osigurana je funkcionalna nezavisnost organa za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći, kao i odsutnost konflikta interesa u dijelu nadležnosti organa Agencije, gdje postoje precizno utvrđene nadležnosti organa Agencije, Savjeta i direktora Agencije. Područje zaštite konkurencije u Crnoj Gori detaljnije uređuje i niz uredbi, odluka i pravilnika usklađenih s pravnom tekovinom EU.

Podzakonski akti kojima se reguliše način i postupak sprovođenja Zakona, a kojima su ujedno transponovani relevantni dijelovi pravne tekovine¹ su:

- *Uredba o grupnom izuzeću vertikalnih sporazuma od zabrane;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o istraživanju i razvoju;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o specijalizaciji;*

¹ Regulative Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. aprila 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usaglašenih praksi; Regulative Komisije (EU) br. 1218/2010 od 14. decembra 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije sporazuma o specijalizaciji; Regulative Komisije (EU) br. 1217/2010 od 14. decembra 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije sporazuma o istraživanju i razvoju; Regulative Komisije (EU) br. 461/2010 od 27. maja 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usaglašenih praksi u sektoru motornih vozila; Regulative Komisije (EU) br. 267/2010 od 24. marta 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, na određene kategorije sporazuma, odluka i usaglašenih praksi u sektoru osiguranja; Regulative Komisije br. 906/2009 od 28. septembra 2009. o primjeni člana 81 (3) Ugovora na određene kategorije sporazuma, odluka i usaglašene prakse između kompanija u linijskom pomorskom saobraćaju; Regulative Savjeta br. 169/2009 od 26. februara 2009. o primjeni pravila o zaštiti konkurencije na prevoz u željezničkom, drumskom i saobraćaju u unutrašnjim vodenim putevima; Regulative Komisije (EU) br. 316/2014 od 21. marta 2014. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije sporazuma o prenosu tehnologije; Obavještenje Komisije o utvrđivanju relevantnog tržišta za potrebe prava konkurencije Zajednice; Regulative Savjeta (EZ) br. 139/2004 od 20. januara 2004. o kontroli koncentracija između privrednih subjekata; Regulative Savjeta (EZ) br. 802/2004 od 7. aprila 2004. o primjeni Regulative Savjeta (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između privrednih subjekata.

- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o distribuciji rezervnih dijelova i servisiranju motornih vozila;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u sektoru osiguranja;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o prenosu tehnologije;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama i sporazuma o konzorcijumu u linijskom pomorskom saobraćaju.*

Pored navedenih Uredbi koje je donijela Vlada Crne Gore, Agencija primjenjuje i druge podzakonske akte koji obezbjeđuju primjenu pravne tekovine i prakse Evropske unije, a prije svega:

- *Uputstvo o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije;*
- *Pravilnik o načinu i kriterijumima utvrđivanja relevantnog tržišta;*
- *Pravilnik o dopuni pravilnika o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane;*
- *Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće od sporazuma;*
- *Pravilnik o obliku i sadržini službene legitimacije ovlašćenih lica i posebnog ovlašćenja za vršenje uvida.*

Što se tiče privatno-pravne zaštite koja se odnosi na povrede prava konkurencije, u ovom trenutku se naknada štete prouzrokovana aktima i radnjama koje predstavljaju povredu konkurencije a koja je utvrđena rješenjem Agencije, ostvaruje u parničnom postupku pred nadležnim sudom, dakle prema opštim građanskim pravilima o naknadi štete.

3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

3.1. Nadležnosti

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti konkurencije, osnovana je Agencija za zaštitu konkurencije, kao institucija sa javnim ovlašćenjima, koja samostalno i nezavisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti utvrđenih Zakonom, a koja kroz godišnji izvještaj o svom radu izvještava Vladu i Skupštinu Crne Gore.

Agencija je otpočela sa radom danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata Poreske uprave (08.02.2013.godine).

Rad Agencije usmjeren je na aktivnosti kojima ona, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima, obavlja poslove koji se odnose na zaštitu konkurencije na tržištu i kontrolu državne pomoći.

U nadležnosti Agencije, a u skladu sa odredbama Zakona, primarno spadaju:

- utvrđivanje zabranjenih sporazuma između učesnika na tržištu, te određivanje mjera, uslova i rokova za otklanjanje negativnih posljedica zabranjenih sporazuma;
- utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja i zabrana svakog postupanja koje dovodi do zloupotrebe, kao i određivanje mjera, uslova i rokova za otklanjanje negativnih posljedica takvog postupanja;
- ocjena dopuštenosti koncentracija preduzetnika i
- ocjena ispunjenja uslova za pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane.

U okviru poslova državne pomoći u skladu sa odredbama Zakona, spadaju:

- ocjena usklađenosti državne pomoći i
- poslovi neposredne kontrole.

3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije. Savjet Agencije ima predsjednika i dva člana. Uslovi za imenovanje Savjeta Agencije i direktora Agencije, trajanje mandata, kao i djelokrug rada, precizirani su odredbama Zakona.

U Agenciji je zaposleno dvadeset osam (28) lica od ukupno 45 predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije. Rukovodni kadar čine dva člana savjeta Agencije i v.d.direktor, dok je predsjedniku Savjeta Agencije prestao mandat zbog odlaska u penziju u mjesecu maju 2021. godine. Mjesto predsjednika Savjeta nije popunjavano u 2021. godini.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, a u cilju efikasnijeg i efektivnijeg ostvarivanja procesa rada, organizovani su poslovi u okviru organizacionih jedinica, i to:

- *Sektora za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i analizu uslova konkurencije na tržištu,*
- *Sektora za kontrolu državne pomoći i*
- *Službi za opšte poslove i finansije.*

Nadležnosti Sektora za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i analizu uslova konkurencije na tržištu razvrstane su u četiri (4) odsjeka, i to:

- *Odsjek za utvrđivanje zabranjenih sporazuma;*
- *Odsjek za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja;*
- *Odsjek za procjenu koncentracija i pojedinačnih izuzeća i*
- *Odsjek za analizu uslova konkurencije na tržištu.*

Nadležnosti *Sektora za kontrolu državne pomoći* razvrstane su u dva (2) odsjeka, i to:

- *Odsjek za prethodnu kontrolu i izvještavanje i*
- *Odsjek za naknadnu kontrolu*

3.3. Finansiranje Agencije

Budžet Agencije, kao Pregled plana prihoda i rashoda, utvrđen je Budžetom Crne Gore za 2021. godinu. Finansijski plan Agencije je pripremljen u skladu sa zaključcima i smjernicama Vlade Crne Gore, uz dosljedno poštovanje principa efikasnog i efektivnog korišćenja svih resursa Agencije, na način koji će omogućiti izvršavanje predviđenih aktivnosti opredijeljenih Zakonom i ostalom regulativom.

3.3.1. Izvori finansiranja i struktura prihoda Agencije

Zakonom o zaštiti konkurencije (član 24 stav 1) je utvrđeno da se sredstva neophodna za rad Agencije obezbjeđuju iz naknada koje se plaćaju Agenciji, Budžeta Crne Gore, ostalih izvora u skladu sa Zakonom.

Naknade se utvrđuju Tarifnikom, koji je donijela Agencija uz saglasnost Vlade Crne Gore. Visina naknada utvrđuje se za rješenja i akte koje izdaje Agencija pojedinim učesnicima na tržištu.

Predložena rješenja u Tarifniku daju mogućnost zainteresovanim učesnicima na tržištu da, prije podnošenja zahtjeva Agenciji, budu upoznati sa nivoom naknada koje će snositi za izdavanje akata od strane Agencije po njihovom zahtjevu. Naknade se evidentiraju i nalaze na posebnom računu kod Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa odredbama člana 25 Zakona, Završni račun Agencije podliježe godišnjoj DRI reviziji u skladu sa Zakonom. Isto tako, Agencija je u obavezi da, do kraja II kvartala tekuće godine, podnese Vladi Završni račun, odnosno da u istom roku Vladi i Skupštini Crne Gore dostavi Izvještaj o radu za prethodnu godinu, radi usvajanja. S tim u vezi, a shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 32/10 i 14/11 i 16/13) Agencija je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, dana 28.02.2021. godine, pod brojem 06-400/21-143/1 dostavila Završni račun na propisanim obrascima.

Napominjemo da Agencija nema finansijsku nezavisnost, te da se u potpunosti i finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica.

Na osnovu iznijetog, Agencija je u obavezi da svoje finansijsko poslovanje vodi u svemu i u skladu sa propisima na snazi vezanim za budžetsko poslovanje, odnosno u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalnih samouprava, te da sačinjava finansijske iskaze u skladu sa

Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Agencija će svoje finansijsko poslovanje i dalje sprovoditi u svemu i u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica, a koje propise će uvijek bez rezervi ispoštovati i u potpunosti primjenjivati.

Plan prihoda Agencije za 2021. godinu pripremljen je u skladu sa zaključcima i preporukama Vlade Crne Gore, na osnovu usaglašenog stava sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja.

Dio prihoda koji se izdvaja po osnovu naknada, predviđenih Tarifnikom o visini naknada za poslove iz nadležnosti Agencije, posebno je iskazan na računu Agencije koji se vodi kod Centralne banke Crne Gore, uz napomenu da se isti ne mogu koristiti od strane Agencije, te iz tih razloga ne može biti ni sastavni dio Finansijskog plana ove institucije.

3.3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti na poslovima zaštite konkurencije na tržištu

Iako Agencija kontinuirano jača svoje administrativne kapacitete i dalje postoji potreba za daljim uvećanjem broja službenika imajući u vidu složenost poslova koji su u nadležnosti Agencije iz oblasti konkurencije i kontrole državne pomoći.

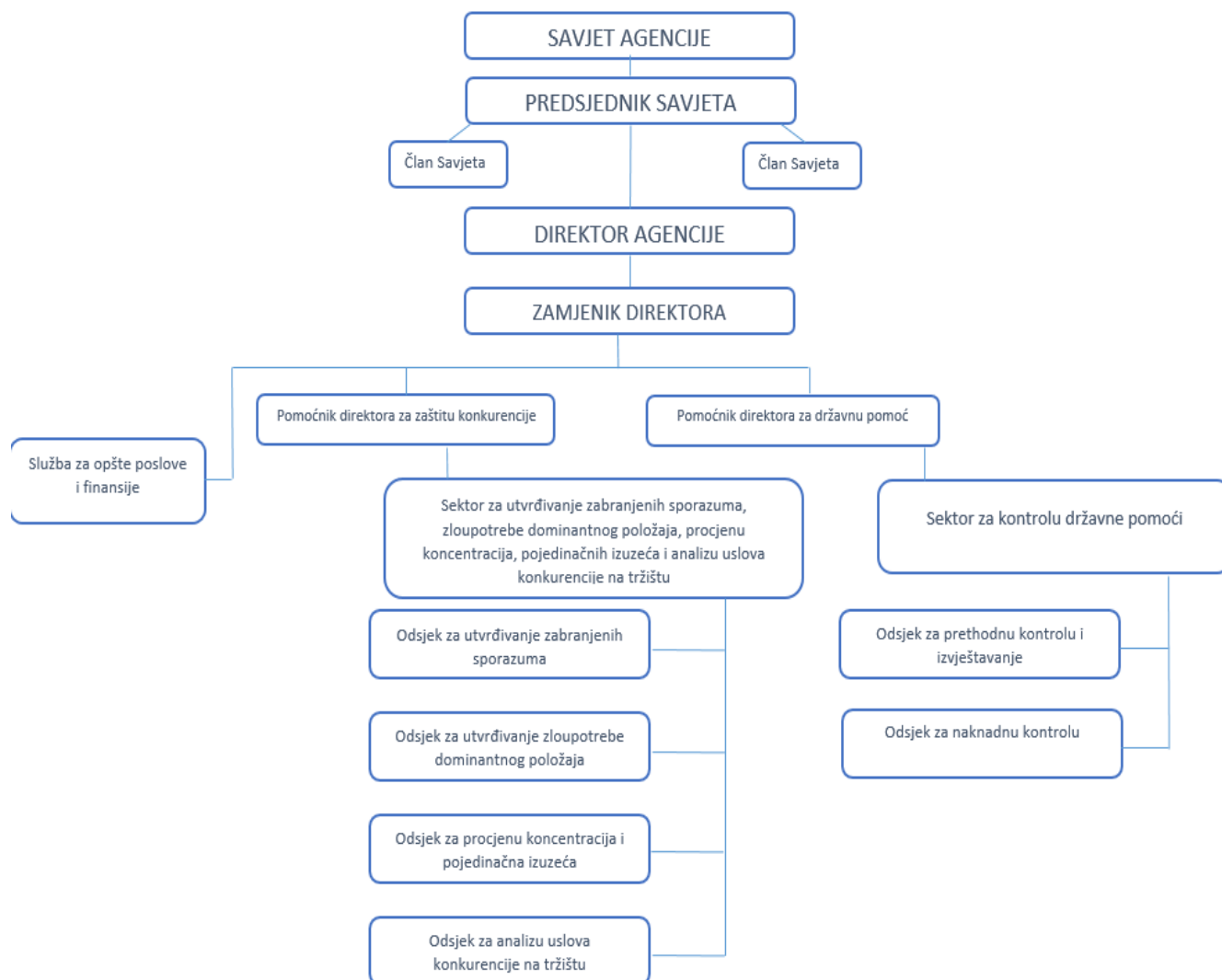
Za razliku od sektorskih regulatora (koji nadziru i regulišu poslovanje u samo jednom privrednom sektoru), koji imaju i po više desetina zaposlenih službenih i ovlašćenih lica, u Agenciji na najsloženijim poslovima konkurencije - ispitnih i istražnih radnji utvrđivanja povreda konkurencije, procjena koncentracija, analize uslova konkurencije na tržištu je *angažovano svega jedanaest (11) izvršilaca, zaključno sa decembrom 2021. godine.*

Takođe treba istaći da je primijećena fluktuacija kadrova na poslovima konkurencije (Grafikon 2), što se može opravdati i nedovoljnom finansijskom podrškom u odnosu na obavljanje izuzetno složenih poslova.

Ovo je posebno značajno, ako se ima u vidu da je politika konkurencije ocijenjena kao razvojna politika, koja je jedan od četiri stuba funkcionisanja unutrašnjeg zajedničkog EU tržišta, ***te da je za pravilno i potpuno sprovođenje predmetne politike neophodan značajno veći broj obrazovanog i stručnog kadra nego što je to Agencija imala na raspolaganju u prethodnom periodu.***

Šematski prikaz unutrašnje organizacije i sistematizacije Agencije za zaštitu konkurencije

4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

U 2021. godini je primljeno **8 (osam)** zahtjeva za slobodan pristup informacijama od čega su 4 (četiri) usvojena, dok su 4 (četiri) odbijena.

5. INTERNA AKTA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

U toku 2021. godine, Agencija je usvojila sljedeća interna akta:

- Plan javnih nabavki za 2021.godinu, br.06-426/21-62/1 od 29.01.2021. godine;
- Izvještaj o radu za 2020. godinu;

- Plan integriteta, april 2021.godine, br.06-430/21-540/3, od 05.07.2021. godine (Odluka Savjeta o donošenju Plana integriteta);
- Finansijski plan za 2021. godinu;
- Pravilnik o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji, novembar 2021. godine (Savjet Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj dana 16.11.2021. godine);

6. TRI SEGMENTA POLITIKE ZAŠTITE KONKURENCIJE

6.1. Zabranjeni sporazumi učesnika na tržištu

Pokrenut postupak za utvrđivanje zabranjenog sporazuma

Od strane Agencije je u izvještajnom periodu pokrenut po službenoj dužnosti ispitni postupak u odnosu na privredno društvo DMD Delta“ d.o.o. Podgorica, radi ispitivanja postojanja zabranjenog sporazuma odnosno Ekskluzivnog Ugovora o distribuciji za Srbiju i Crnu Goru, i Aneks ugovora, na relevantnom tržištu distribucije žestokih alkoholnih pića na teritoriji Crne Gore, u smislu člana 8 stav 1 tačka 2 Zakona o zaštiti konkurencije. U predmetnom postupku je održana usmena rasprava i donijeto Obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku na način propisan odredbama člana 35 i 36 Zakona.

Takođe, u izvještajnom periodu je od strane Agencije donijeto Rješenje kojim je utvrđen zabranjeni sporazum u odnosu na privredni subjekt „DMD Delta“ d.o.o. Podgorica, na relevantnom tržištu distribucije žestokih alkoholnih pića na teritoriji Crne Gore.

Agencija je protiv privrednog društva „DMD Delta“ d.o.o. Podgorica i odgovornog lica u istom podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje Podgorica. Postupak je u toku.

Odluka auto škola o novom cjenovniku obuke za sve kategorije vozila na relevantnom tržištu Opštine Nikšić

U nastavku prekršajnog postupka, nakon od strane Agencije, podnijetih 7 (sedam) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje - Odjeljenje Nikšić, protiv društava AUTO ŠKOLA „Zeleni signal“ sa registrovanim sjedištem na adresi V. Mićunovića br. 19, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Kilkas“, sa registrovanim sjedištem na adresi Bulevar „13. jul“, br. 4, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Tadić“ sa registrovanim sjedištem na adresi ul. Serdara Šćepana bb, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Zarubica Company“ sa registrovanim sjedištem na adresi Bulevar „13. jul“ bb, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Gold“ sa registrovanim sjedištem na adresi Manastirska br. 2, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Filip“ sa registrovanim sjedištem na adresi Hercegovački put bb, Nikšić i AUTO ŠKOLA „Lucky Driver“ sa registrovanim sjedištem na adresi VI Crnogorske bb, Nikšić, zbog povrede konkurencije iz člana 8 stav 1 tačka 1) Zakona o zaštiti konkurencije, na tržištu pružanja usluga obuke za sve kategorije vozila od strane auto škola, pred Sudom za prekršaje su okončana tri (3) postupka, dok su još četiri (4) postupka u toku, od čega dva (2) postupka pred Sudom za prekršaje Nikšić i dva (2) postupka pred Višim sudom za prekršaje po žalbama Agencije.

„Prokom” d.o.o. - „Denarius” d.o.o

U izvještajnom periodu je od strane Agencije je donijeto Rješenje kojim je utvrđen zabranjeni sporazum u odnosu na privredne subjekte „Prokom“ d.o.o. Podgorica i „Denarius“ d.o.o. Budva, na relevantnom tržištu pružanja usluga postprodajnih usluga, uslova garancije, servisne usluge, nabavke i prometa rezervnih djelova za motorna vozila na teritoriji Crne Gore.

Na predmetno rješenje su od strane „Prokom“ d.o.o. Podgorica i „Denarius“ d.o.o., zasebno podnijete tužbe i pokrenuti upravni sporovi pred Upravnim sudom Crne Gore. Postupci pred Upravnim sudom su u toku.

Agencija je protiv društava „Prokom“ d.o.o. Podgorica i „Denarius“ d.o.o. Budva i odgovornih lica u navedenim pravnim licima, podnijela 2 (dva) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje Podgorica.

U izvještajnom periodu Sud za prekršaje Podgorica je u odnosu na „Prokom“ d.o.o. Podgorica i odgovorno lice u istom donio Rješenje kojim se obustavlja prekršajni postupak jer je nastupila apsolutna zastarjelost za vođenje prekršajnog postupka. Na isto je od strane Agencije podnijeta žalba Višem sudu za prekršaje, koji je usvojio žalbu Agencije, ukinuo ožalbeno rješenje i predmet vratio na ponovni postupak i odlučivanje. Postupak pred Sudom za prekršaje je u toku.

U odnosu na „Denarius“ d.o.o. Budva i odgovorno lice u istom, Sud za prekršaje Podgorica je donio Rješenje kojim se okrivljeni oglašavaju krivim i izrekao novčanu kaznu za pravno lice u iznosu od 700, 00 € i za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 200, 00 €.

Jedinstveni cjenovnik tehničkih pregleda utvrđen od strane stanica za tehnički pregled vozila na relevantnom tržištu Opštine Bar

U izvještajnom periodu je od strane Agencije donijeto Rješenje kojim je utvrđen zabranjeni sporazum u odnosu na privredne subjekte - stanice za tehnički pregled vozila „Ksenija“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Bjeliši bb, Bar, „Auto kuća Šćekić“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polje 64 Bar, „Metović International“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Tomba bb, Bar, „Femić co“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polje bb, Bar, „A3 Team“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Sutomore, Obala Iva Novakovića bb, Bar, „Ronkula“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Ronkula bb, Bar, „Capital Group“ d.o.o. Podgorica, PJ „Tehnički pregled vozila Capital Bar“ Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polja bb, Bar, „Lovćen auto“ d.o.o. Podgorica, PJ 2 „Lovćen auto“ Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Beogradska br. 3., Bar, na relevantnom tržištu pružanja usluga tehničkog pregleda putničkih i teretnih vozila na teritoriji opštine Bar.

Na predmetno rješenje su od strane privrednih subjekata „Ksenija“ d.o.o. Bar, „Metović International“ d.o.o. Bar, „Femić co“ d.o.o. Bar, „Capital Group“ d.o.o. Podgorica, „Lovćen auto“ d.o.o. Podgorica, zasebno podnijete tužbe i pokrenuti upravni sporovi pred Upravnim sudom Crne Gore. Postupci pred Upravnim sudom su u toku.

Pred Upravnim sudom Crne Gore u toku je i upravni spor po tužbama podnešenim od strane privrednih subjekata „Ksenija“ d.o.o. Bar i „Lovćen Auto“ d.o.o. Podgorica, na Rješenje Agencije kojim je pokrenut postupak po službenoj dužnosti.

U nastavku prekršajnog postupka u odnosu na predmetne privredne subjekte, postupci po podnijetim zahtjevima su u toku. Sud za prekršaje Bar je u 6 (šest) postupaka donio rješenja i

oslobodio krivice okrivljene, nakon čega je Agencija na rješenja suda odmah uložila žalbe Višem sudu za prekršaje, od čega su 3 (tri) postupka u toku, dok je 3 (tri) žalbe Viši sud za prekršaje usvojio, poništio Rješenja Suda za prekršaje Bar i predmete vratio na ponovni postupak i odlučivanje. Za preostala 2 (dva) postupka po podnijetim prekršajnim zahtjevima od strane Agencije još uvijek nijesu donijeta rješenja od strane Suda za prekršaje Bar.

6.2. Zloupotreba dominantnog položaja

Postupak po tužbi na Rješenje Agencije kojim je utvrđeno da je „Luka Kotor“ a.d. Kotor, izvršilo zloupotrebu dominantnog položaja iz člana 15 stav 2 tačka 1), 2) i 4) Zakona o zaštiti konkurencije, kojom se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija na relevantnom tržištu lučkih usluga – pilotaže, je okončan, nakon što je Upravni sud Crne Gore donio presudu kojom se predmetna tužba odbija.

U izvještajnom periodu, za sve prekršajne postupke ukupno je preostalo 14 (četnaest) postupaka, koji se vode pred Sudovima za prekršaje Crne Gore i postupci su u toku, dok je za sve postupke u upravnom sporu koji se vode pred Upravnim sudom preostalo 9 (devet) postupaka.

6.3. Kontrola koncentracije

U izvještajnom periodu, Agencija je po zahtjevima za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije odlučila u **sedamdeset (70) predmeta**, dok je **trinaest (13)** predmeta prenijeto u 2022.godinu. **Jedan** zahtjev je riješen u ispitnom postupku.

Od ukupno **70 riješenih koncentracija**, **tri (3)** se odnose na **zajedničko ulaganje**, dok se **67** odnose na **sticanje kontrole**.

Na teritoriji Crne Gore sprovedeno je **osam (8)** koncentracija, dok su ostale **šezdeset dvije (62) eksteritorijalne**.

Koncentracije između učesnika na tržištu, prema samom tipu nastajanja mogu biti: horizontalne, vertikalne i konglomeratske.

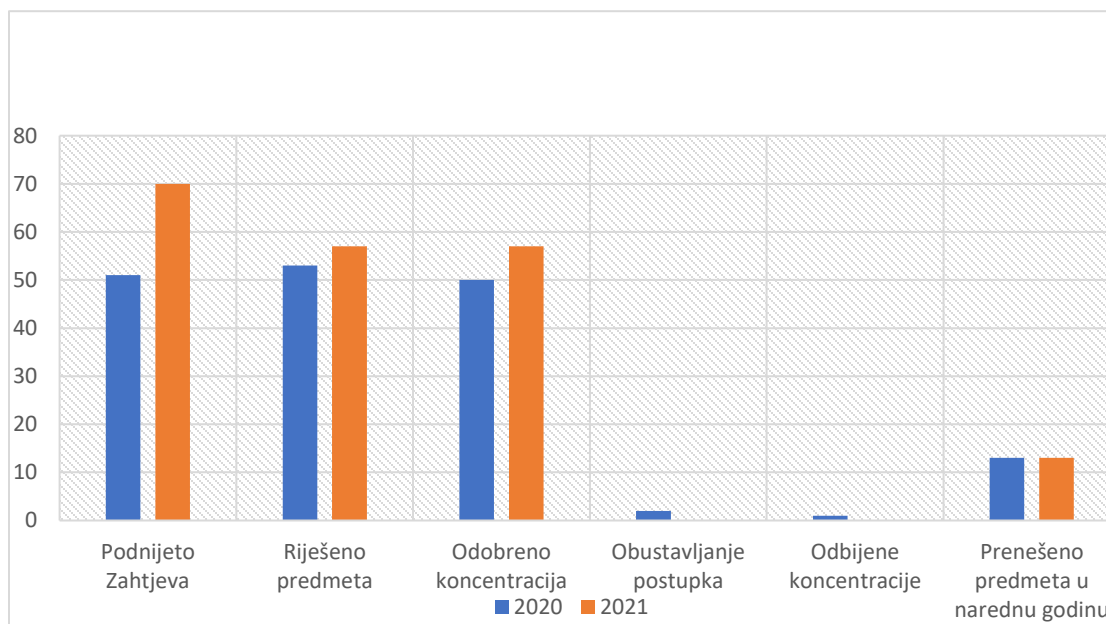
S tim u vezi, odobreno je **25 horizontalnih**, **18 vertikalnih** i **27 konglomeratskih koncentracija**. Od ukupnog broja odobrenih koncentracija najveći broj se odnosio na tržište telekomunikacija i medija, zatim slijedi tržište prometa nafte i naftnih derivata, te tržište pružanja bankarskih usluga.

Tabela 1: Uporedni pregled- koncentracija u 2020. i u 2021.godini

Koncentracije	2020	2021	promjene u odnosu na prethodnu (2020) godinu izražene u %
<i>Podnijeto Zahtjeva</i>	51	70	37,25%
<i>Riješeno predmeta</i>	53	57	7,55%
<i>Odobreno koncentracija</i>	50	57	14,00%
<i>Obustavljanje postupka</i>	2	0	/
<i>Odbijene koncentracije</i>	1	0	/
<i>Prenešeno predmeta u narednu godinu</i>	13	13	0%

Grafikon 1: Uporedni pregled- koncentracije u 2020. i u 2021.godini

Iz predhodnih tabela vidljivo je da se u 2021.godini povećao broj podnijetih zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracija za 37,25%, pa je samim tim povećan i broj riješenih predmeta za 7,55%, u odnosu na 2020.godinu.

6.3.1 Odobrene koncentracije

Riješeno je **trinaest (13)** koncentracija u 2021. godini, koje su prenijete iz 2020. godine, i to:

- »United Media« S.à.r.l. / »Nova Broadcasting Group« EOOD;
- »United Media« S.à.r.l. / »City Magazine Roularta« d.o.o.;
- »Vion Tilburg« B.V. / »Etablissementen Adriaens« N.V.;
- »Moja Supernova« d.o.o. / »Limes telekomunikacije« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. / »Lonet KDS« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. / »Naša kablovska« d.o.o.;
- »Daimler« AG i »AB Volvo«/ JV;
- »Petrol Crna Gora MNE« doo / »Castellana« doo;
- »XELLA SRBIJA« d.o.o. / »PGP RAPID« A.D.;
- »TRATON SE« / »Navistar International Corporation«;
- »MAN Energy Solutions« SE / »H-TEC Systems« GmbH;
- »Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft« i »TransnetBW« GmbH – JV;
- »Petrol MNE«/»Senca«

Koncentracija koje su riješene po zahtjevima u istoj 2021. godini bilo je **pedeset sedam (57)**, i to:

- »Assicurazioni Generali« S.p.A./»Axa Insurance Societe Anonyme«;
- »Magna Metalforming« GmbH i »LG Electronics« Inc / Zajedničko ulaganje;
- »Generali CEE Holding« B.V./»Saneo« S.A.;
- »HIFA OIL CG« d.o.o. Podgorica/zakup nepokretnosti/benzinske stanicu u Danilovgradu (KO Jastrebo);
- »Jugopetrol« A.D. / »Radon Petrol«;
- »United Media« S.à.r.l. / »Vestnik Telegraf EOOD«
- »United Group« B.V i fizička lica, g. Branislav Vujović, g. Ljubiša Radivojević, g. Nikola Marković i g. Boško Radivojević/»Mainstream« d.o.o. Beograd, i »IT4BIZ« d.o.o.;
- »SITECH Sitztechnik« GmbH/»SITECH Dongchang Automotive Seating Technology Co.«, Ltd.;
- »Bugarska Telekomunikaciona Kompanija«/»ComNet Sofija« EAD, »NET1« EOOD, I indirektno nad »I TV« EOOD;
- »Bugarska Telekomunikaciona Kompanija«EAD/»DigitalCable Television« OOD;
- »United Media« S.à.r.l./»Regional, digitalni mediji« d.o.o. i »Tovarna sanj, medijska agencija« d.o.o.;
- »Petrol Slovenska energetska družba«/ »CRODUX DERIVATI DVA« d.o.o.;
- »VOLKSWAGEN« AG i »RIMAC AUTOMOBILI« D.O.O./Zajedničko ulaganje;
- »Shoppster« d.o.o./»YU-PD Express« d.o.o.;
- »Nomad Foods Europe« Limited/»LEDO plus« d.o.o, Hrvatska, »Industrija smrznute hrane Frikom« doo Beograd, »LEDO« d.o.o. Čitluk, »IRIDA« d.o.o, Hrvatska, »LEDO

Jégkrém és Fagyasztott Élelmiszer Gyártó és Forgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság«, Mađarska, »LEDO, podjetje za trgovino s sladoledom, zmrznjeno hrano in storitve« d.o.o, Ljubljana, Društvom za proizvodnju, promet roba i usluga »Ledo« d.o.o. Podgorica, »Ledo« Sh.p.k, Kosovo, kao i indirektna kontrola nad »FRIKOM BEOGRAD« DOOEL Cucer Sandevo, Sjeverna Makedonija;

- »ARENA CHANNELS GROUP« doo Beograd/ »Arena Sport« doo, Ljubljana;
- »VOLKSWAGEN AKTIENGESELLSCHAFT«, i »Enel« S.p.A./Zajedničko ulaganje;
- »Telekom Srbija« AD/»mts AntenaTV« d.o.o.;
- »BIMAL« d.d. Brčko, »ERAKOVIĆ« DOO Bečej;
- »BP Europa« SE, »Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft« i »Daimler« AG/»Digital Charging Solutions« GmbH;
- »Bugarska Telekomunikaciona Kompanija« EAD/»Networx« Bulgaria EOOD i »TVN Distribution« Bulgaria EOOD;
- »ALSO Holding« AG/»PIN Computers« d.o.o. Novi Sad, »PIN Computers« d.o.o. Banja Luka i »PIN Montenegro« d.o.o. Podgorica;
- »Nestlé« S.A./»The Bountiful Company«;
- »Assicurazioni Generali« S.p.A./»Società Cattolica di Assicurazione« S.p.A.;
- »Diagnostični center Vila Bogatin« d.o.o./„Neuroedina“ d.o.o.;
- »Gryphon Invest« AG/»APEX-MNE«;
- »Mondelēz Nederland Services« B.V. / »Chipita Industrial and Commercial Company« S.A.;
- »Volkswagen Aktiengesellschaft«/»Automobil-Logistik-Mosolf« GmbH;
- »Diagnostični center Vila Bogatin« d.o.o. i »ALFI PE, specialni investicijski sklad«, k.d./ »MDT&T PODJETJE ZA MEDICINSKO DIAGNOSTIKO, TERAPIJO IN TEHNOLOGIJO« D.O.O.;
- »Generali Asia« N.V./»AXA AFFIN General Insurance Berhad«, »AXA AFFIN Life Insurance Berhad i »MPI Generali Insurans Berhad«;
- »CC Beverages Holdings II« B.V./ »Casa del Caffè Vergnano« S.p.A.;
- »MOL Magyar Olaj - és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság«/»OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftimi derivati«;
- »OTP Bank Nyrt«./»Biser Bidco« S.à r.l. i njegovim zavisnim društvom »Nova Kreditna Banka Maribor«;
- »Telekom Srbija a.d., Beograd«, „Pošta Net“ u okviru Javnog preduzeća »Pošta Srbije Beograd«;
- »Telemach, širokopasovne komunikacije« d.o.o./»ARIO, družba za telekomunikacije in trgovino« d.o.o.;
- »Telemach Hrvatska« d.o.o. za telekomunikacijske usluge/»OT-Optima Telekom« d.d. za telekomunikacije;
- »Balkan Commodities International d.o.o.« Beograd/»Granexport d.o.o.«, »LukaBačka Palanka d.o.o.«, i DOO »Žito-Bačka Kula«;

- »PHOENIX Pharmahandel« GmbH & Co KG/»McKesson Europe Holdings« GmbH & Co. KgaA;
- »Slovenia Broadband« S.à.r.l./»Tessa Energy« EOOD;
- »Volkswagen Aktiengesellschaft« i »Trinity Investments Designated Activity Company«/»Europcar Mobility Group S.A.«;
- »GENERALI EUROPE INCOME HOLDING« S.A. i »ELECTRICITÉ DE FRANCE« S.A./»SCI OPG Avenue de France«;
- »United Media« S.à.r.l./»Daily Press« d.o.o. i »Televizija Vijesti« d.o.o.;
- »Allied Beverages Adriatic« d.o.o./ »Andjelković al« d.o.o.;
- »Construction Line« Limited i »Končar ulaganja« d.o.o./»Dalekovod« d.d.;
- »Raiffeisen banka« a.d. Beograd/»Credit Agricole Banka Srbija« a.d. i njegovim zavisnim društvom »CA Leasing Srbija« d.o.o.;
- »United Group« B.V./»Crystal Almond Intermediary Holdings Limited«;
- »4IG Montenegro« doo/»Telenor« doo Podgorica;
- »TB Digital Services« GmbH/»Loom Technologies« GmbH;
- »KONZUM plus« d.o.o./»MIRACOLO TRGOVINA« d.o.o.;
- »Mutares SE & Co.« KGaA, »Mutares Holding Italy 1« S.R.L./ »Toshiba Transmission and Distribution Europe« S.p.A.;
- »ERSTE BANK« A.D. Podgorica/»S-Leasing« d.o.o. Podgorica;
- »HELIOS sestavljeno podjetje za kapitalne naložbe in razvoj« d.o.o./»Gudmark Group« d.o.o. i »Goodmark DOOEL Skoplje«;
- »HIFA OIL CG« d.o.o. Podgorica/zakup zemljište koje je u vlasništvu fizičkog lica Zorana Vukoslavčevića i izgradnja benzinske stanice;
- »Discovery« Inc./ »WarnerMedia«;
- »United Media S.à.r.l.«/»Adria Media Ljubljana založništvo in trženje, d.o.o.«;
- »NELT Co.« d.o.o. »Fabrika dečje hrane« d.o.o.;
- »RWA INTERNATIONAL HOLDING« GMBH/»Patent Co.« d.o.o. i njegovim zavisnim društvom »Patent Co.«;

6.3.2 Predmeti preneti u 2022. godinu

Trinaest predmeta u kojima je zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije podnjet u 2021. godini, obrađeni su i biće riješeni u 2022. godini, i to:

- »Agri Europe« Cyprus Ltd, Kipar, »AIK Banka« AD, Beograd i »Gorenjska banka« d.d, Kranj /»Sberbank d.d.«, Zagreb, »Sberbank BH« d.d. Sarajevo, »Sberbank« a.d. Banja Luka, »Sberbank Magyarország« Zrt., Budimpešta, »Sberbank Srbija a.d. Beograd i »Sberbank banka d.d.«, Ljubljana;
- »DGT International« Ltd /»DP JUB delniška družba poodblaščenka« d.d. Ljubljana;
- »Batting« Ltd - »Institut za izgradnju grada« d.o.o. Beograd.;
- »MK Land SPV« d.o.o. / DOO »Mirotin« Vrbas;

- »A4nXT« GmbH, »Lufthansa Industry Solutions« AS GmbH / Društvo zajedničkog ulaganja;
- »Slovenia Broadband« S.à.r.l / »Telelink Business Services Group« AD;
- »Bugarska Telekomunikaciona Kompanija« EAD / »Telnet« OOD;
- »CE Big« B.V/»Delta M« d.o.o.;
- »OTP Bank Nyrt«Budimpešta /»Alfa Bank Albania SHA«, Tirana;
- »Generali Participations Netherlands« N.V./»Future Generali India Insurance« Company Limited;
- »Daimler« AG, »Traton« SE, »Aktiebolaget Volvo«/JV;
- »SBB«- Dio poslovanja Polaris;
- »Novi Volvox« d.o.o.Podgorica i »Leitner« S.P.A /JV.

6.3.3 Pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane

U izvještajnom periodu, pokrenuto je **jedanaest** postupka po zahtjevu stranaka za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane od kojih je su **dva** zahtjeva odbijena iz procesnih razloga, odnosno zbog poništenja postupka javne nabavke („GLOSARIJ CD-MERC SHARP & DOHME i Lovćen Osiguranje Montenegro/AD Generali). Od pokrenutih postupaka **odobreno** je **pet** zahtjeva, i to: *Hemofarm/Farmegra*-odobreno produženje roka;*CRNOGORSKI TELEKOM/VOLI/DOO*-odobreno produženje roka; *GLOSARIJ CD-MERC SHARP & DOHME*-po ponovnom zahtjevu odobreno izuzeće sporazuma na 3 godine; ponovni zahtjev *Lovćen osiguranje AD/Generali Osiguranje Montenegro*-odobren na 10 mjeseci; zatim *Lovćen osiguranje AD/Generali Osiguranje Montenegro*- odobreno produženje na još 4 mjeseca; dok su **četiri (4)** predmeta prenijeta u 2022. godinu.

7. KAZNENA POLITIKA ZA POVREDE ZAKONA

U izvještajnom periodu je od strane Suda za prekršaje Podgorica, izrečena jedna novčana kazna i to pravnom licu „Denarius“ d.o.o. Budva u iznosu od 700,00 € i odgovornom licu u pravnom licu novčana kazna u iznosu od 200,00 €, zbog prekršaja iz člana 67 stav 1 tačka 1 i stav 2 Zakona o zaštiti konkurencije.

U toku izvještajnog perioda od strane Agencije nije bilo izrečenih periodičnih kazni shodno čl.60 Zakona, što je rezultat saradnje učesnika na tržištu sa Agencijom u postupku prikupljanja informacija, podataka i dokumentacije, koji se odražava na izostanak izricanja procesnih penala sa nivoa Agencije, u toku 2021. godine

Agencija je postupajući po službenoj dužnosti, utvrdila da su učesnici na tržištu sprovedi koncentracije bez prethodno pribavljenih odobrenja, te je Agencija u 5 (pet) postupaka primijenila odredbe člana 68 Zakona i izrekla novčane kazne pravnim licima, kao i odgovornim licima u tim pravnim licima. Od navedenog broja izrečenih novčanih kazni, 1 (jedno) pravno

lice i odgovorno lice u tom pravnom licu je izvršilo uplatu izrečene novčane kazne, dok 4 (četiri) preostala pravna lica i odgovorna lica u tim pravnim licima, nijesu platila novčanu kaznu.

Tabela 2. Pregled izdatih prekršajnih naloga za 2021.godinu

R. br.	Naš broj predmeta	Naziv /Ime prekršioca	Broj prekršajnog naloga	Datum slanja	Plaćeno dana	Nije plaćeno, pokrenut postupak za sudsko odlučivanje	Visina izrečene kazne od srane AZZK	Naplaćeno	Pokrenut sudski postupak dana
1	UPI-04-354/20-87/2	"Petrol Crna Gora MNE"" /Sense Podgorica	0020836050	14.01.21	08.02.2021	ne	4.000	2667 +30sudski troškovi	
	UPI-04-354/20-87/5	Izvršni direktor Jaka Hrasnik, PB0593251 Slovenija	0020836068	14.01.21	08.02.2021	ne	1.000	667 + 30 sudski troškovi	
2	04-UPI-46/13-20	"M:TEL"/"Vizija"	0022656844	02.02.21		da	806.953,09		
	04-UPI-46/14-20	Vladimir Lučić	0022656836	02.02.21		da	1.000,00		
3	04-UPI-47/13-20	"M:TEL"/SRB "Digital"	0022656828	02.02.21		da	806.953,09		
	04-UPI-47/14-20	Vladimir Lučić	0022656810	02.02.21		da	1.000,00		
4	UPI-04-354/20-48/12	M:tel d.o.o./ JM"OSKAR"	0022656801	02.02.21		da	806.953,09		
	UPI-04-354/20-48/13	Vladimir Lučić	0022656790	02.02.21		da	1.000,00		
5	UPI-04-354/20-74/11	M:tel d.o.o./Limes	0022656860	09.02.21		da	806.953,09		
	UPI-04-354/20-74/12	Vladimir Lučić	0022656852	09.02.21		da	1.000,00		
							3.231.812,00		

8. AKTIVNOSTI AGENCIJE VAN POKRENUTIH POSTUPAKA

U toku 2021. godine Agencija je riješila 13 (trinaest) inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije i to:

1. Agenciji za zaštitu konkurencije je od strane fizičkog lica iz Podgorice podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije u vezi postupanja privrednog društva „Elektroprivreda Crne Gore" a.d. Nikšić, zbog kako je u inicijativi navedeno eventualne povrede konkurencije na tržištu distribucije električne energije.
2. Agenciji za zaštitu konkurencije podnijeta je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije od strane „Durmitor Development" d.o.o. Nikšić, u vezi sa Javnim pozivom iskazivanje interesovanja za kvalifikovanje projekata na Listu razvojnih projekata u oblasti turizma, raspisanim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.
3. Agenciji za zaštitu konkurencije podnijeta je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije od strane privatne zdravstvene ustanove Poliklinika Konzilijum u vezi sa Javnim pozivom objavljenim od strane Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, za dostavljanje ponuda radi zaključivanja ugovora o pružanju zdravstvene zaštite iz

obaveznog zdravstvenog osiguranja sa davaocima usluga koji nijesu obuhvaćeni Odlukom o mreži zdravstvenih ustanova, u kojem su po razumijevanju podnosiocainicijative.

4. Agenciji za zaštitu konkurencije podnijeta je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije od strane „Maestral Hotels and Casinos“ d.o.o Budva, na tržištu pružanja usluga kazina, klađenja i/ili igara na sreću.
5. Agencija za nadzor osiguranja dostavila je akt Agenciji za zaštitu konkurencije, prosljeđena je inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije na tržištu osiguranja na teritoriji Crne Gore.
6. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, podnijela je Inicijativu za ispitivanje povrede konkurencije Agenciji za zaštitu konkurencije na tržištu pružanja usluga u obavljanju energetske djelatnosti.
7. Agenciji za zaštitu konkurencije podnijeta je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije, od strane „HLB MONT AUDIT“ d.o.o. revizija, kontroling, konsalting, Podgorica, u vezi sa sprovedenim postupkom javnih nabavki.
8. Agencija za zaštitu konkurencije je primila Inicijativu za ispitivanje povrede konkurencije, od strane izvršnog direktora „Energogroup“ d.o.o., a u vezi sa sprovedenim postupkom javnih nabavki.
9. Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljena je Inicijativa za utvrđivanje povrede konkurencije, od strane „Agrovitaeco“ d.o.o. Podgorica, u kojoj su navedeni problemi u poslovanju na koje Podnosilac inicijative nailazi prilikom poslovanja sa većim trgovačkim lancima - mega marketima.
10. Od strane Inicijativnog odbora udruženih sindikata penzionera i invalida Crne Gore, Agenciji za zaštitu konkurencije podnijeta je inicijativa u kojoj se ukazuje na eventualnu povredu konkurencije na tržištu distribucije električne energije.
11. Agenciji za zaštitu konkurencije je od strane fizičkog lica putem email-a, dostavljena inicijativa kojom se ukazuje na eventualnu povredu konkurencije na tržištu pružanja usluga defiskalizacije fiskalnih kasa.
12. Agencija za zaštitu konkurencije je riješila inicijativu za ispitivanje povrede konkurencije upućenu od strane predstavnika medija koja se odnosi na tržište pružanja usluga međubankarskog platnog prometa.
13. Agencija za zaštitu konkurencije je riješila inicijativu za ispitivanje povrede konkurencije upućenu od strane predstavnika udruženja kraft pivara Crne Gore, koja se odnosi na tržište prodaje piva.

9. MIŠLJENJA

Agencija je u izvještajnom periodu, u skladu sa nadležnostima iz člana 19 stav 2 tačka 16 i 21 Zakona, izdala ukupno 16 (šesnaest) mišljenja po zahtjevima organa državne uprave i učesnika na tržištu, kako slijedi:

1. Addiko banka a.d;
2. Advokatska kancelarija Jovović, Mugoša & Vuković, Podgorica;
3. Ministarstvo ekonomskog razvoja;
4. Ministarstvo javne uprave digitalnog društva i medija;
5. Ministarstvo kapitalnih investicija;
6. Ministarstvo zdravlja;
7. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
8. „Jugopetrol“ AD Podgorica;
9. „Nova Ljubljanska Banka“ d.d. Ljubljana;
10. „Erste Bank“ AD Podgorica;
11. „HIFA Oil CG“ d.o.o. Podgorica/ Z.Vukoslavčević;
12. „HIFA Oil CG“ d.o.o. Podgorica/ „Pavgord CG“ d.o.o. Podgorica;
13. „HIFA Oil CG“ d.o.o. Podgorica/ „MIVIS“;
14. Telenor d.o.o. Podgorica, „Mtel“ d.o.o. Podgorica i Crnogorski Telekom AD Podgorica, zajedno.
15. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (Nacrt odluke o pokretanju ponovnog postupka analize relevantnih tržišta)
16. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (Nacrt Analiza na relevantnim tržištima)

10. OBAVJEŠTENJA – „COMPETITION ADVOCACY“

U cilju efikasnog sprovođenja propisa o konkurenciji i politike konkurencije kao i širenja opšte svijesti o značaju konkurencije, od strane Agencije su u izvještajnom periodu izrađena obavještenja , kako slijedi:

- Obavještenje – „Competition advocacy“ prema Ministarstvu ekonomskog razvoja, u vezi sa Inicijativom podnijetom od strane „Durmitor Development“ d.o.o. u vezi sa Javnim pozivom iskazivanja interesovanja za kvalifikovanje projekata na Listu razvojnih projekata u oblasti turizma.
- Obavještenje - „Competition advocacy“ prema Sekretarijatu za saobraćaj Podgorica i Gradski saobraćaj PG Podgorica d.o.o., na tržištu pružanja usluga gradskog i prigradskog prevoza na teritoriji Crne Gore.

Tabela 3: Pregled zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka - 2021. godine.

R/ Br	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
3	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola „Gold”		15. 10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03. 2018. g auto škola „Gold”					
5	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola „Lucky driver”		15.10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. g auto škola „Lucky driver”					
9	04-UPI-56/1-19 „Prokom” doo		24. 07. 2019.	Sud za prekršaje u Podgorici 23.09. 2019. Žalba AZZK na rješenje PP 12312/19-7 od 15.07. 2021.g	Rješenje Suda za prekršaje Podgorica PP.br.12312/19-7 od 15.07. 2021.g kojim se obustavlja postupak protiv Prokom i odgovornog lica, zbog apsolutne zastarjelosti za vođenje prekršajnog postupka. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1387/21-1 od 14.10. 2021.g uvažio žalbu Agencije, ukinuo rješenje PP.br.12312/19-7 od 15.07. 2021.god.i predmet vratio na ponovni postupak.				
10	04-UPI-56/1-19		24. 07. 2019.	Sud za prekršaje u Podgorici	Rješenje Suda za prekršaje PP.br.13419/19-1	„Denarius“ doo Budva kažnjen novčanom			

R/ Br	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podniet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podniet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
	„Denarius“ doo			23.09.2019.	od 06.12. 2021.g kojim se okrivljeni „Denarius“ doo Budva i odgovorno lice Ivana Vuksanović oglašavaju krivim.	kaznom u iznosu od 700,00€, a odgovorno lice u pravnom licu Ivana Vuksanović novčanom kaznom u iznosu od 200,00€.			
11	04-UPI-18/1-20 „Capital Group“ doo Podgorica PJ Tehnički pregled vozila „Capital Bar“			16. 03. 2020.	12. 05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar				
12	04-UPI-18/1-20 „Lovćen auto“ doo Podgorica, PJ 2 „Lovćen auto“ Bar			16. 03. 2020.	12. 05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.br.787/20-III od 21.09. 2021.g	Rješenje Suda za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar, PP.br.787/20-III od 21.09. 2021.g kojim se okrivljeno pravno lice Lovćen auto doo i Krivokapić Marko kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice . Uložena žalba			
13	04-UPI-18/1-20 „Ksenija“ doo Bar			16. 03. 2020.	12. 05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.784/20-III od 27.04. 2021 g.	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.784/20-III od 27.04.2021 g kojim se okrivljeno pravno lice „Ksenija“ doo i Todorović Jasmina kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju			

R/ Br	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
					krivice. Uložena žalba				
14	04-UPI-18/1-20 „Femić Co“ doo Bar		16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.783/20-II od 01.04. 2021 g.	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.783/20-II od 01.04.2021 g kojim se okrivljeno pravno lice „Femić co“ doo i Femić Vladan kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.940/21-6 od 28.06. 2021.g uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.783/20-II od 01.04. 2021.god.i predmet vratio na ponovni postupak.				
15	04-UPI-18/1-20 „Ronkula“ doo Bar		16.03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.781/20-III od 21.09. 2021.	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.781/20-III od 21.09.2021 g. kojim se okrivljeno pravno lice „Ronkula“ doo i Filipović Danica kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice . Uložena žalba				
16	04-UPI-18/1-20 „Metović		16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje				

R/ Br	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
	International“ doo Bar			Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.785/20-I od 10.05. 2021	Bar PP.br.785/20-I od 10.05.2021 g kojim se okrivljeno pravno lice „Metović International“ doo i Metović Jasmina kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1216/21-1 od 18.10. 2021.g uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.785/20-I od 10.05. 2021.god.i predmet vratio na ponovni postupak.				

R/ Br	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
17	04-UPI-18/1-20 „Auto kuća Ščekić“ doo Bar		16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.782 /20-I od 10.05. 2021 g.	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.782 /20-I od 10.05.2021 g kojim se okrivljeno pravno lice „Auto kuća Ščekić“ doo i Ščekić Rajko kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1099/21 -7-1 od 18.10. 2021.g uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.782/20-I od 10.05. 2021.god.i predmet vratio na ponovni postupak.				
18	04-UPI-18/1-20 „A3 Team“ doo Bar		16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
19	UPI-04-354/21-56/3 „DMD Delta“ doo Podgorica		29. 04. 2021.	11.05. 2021.g Sud za prekršaje Podgorica					

R/ Br	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
20	UPI-04-354/21-33/6 "Mtel" doo Podgorica		Rješ.o odbr.koncentracije 20.05. 2021.	29.04. 2021.g Sud za prekršaje Podgorica					
21	UPI-04-354/21-112/20 "Mercator-CG"doo		Rješ.o odbr.koncentracije 02.12. 2021.	21.12. 2021.g Sud za prekršaje Podgorica					

11. SEKTORSKE ANALIZE

Agencija je u izvještajnom periodu sprovodila istraživanja tržišta u cilju boljeg razumijevanja pojedinih sektora, odnosno relevantnih tržišta, dubinskih analiza tržišta ili pojedine prakse na tržištu, i to prije svega na tržištima koja ukazuju na slabosti njegovog funkcionisanja.

Imajući u vidu predmetne aktivnosti tokom izvještajnog perioda, ukazujemo da je Agencija sprovodila analize na sledećim tržištima:

- Postupak analize uslova konkurencije na tržištu postprodajnih usluga, obuhvatajući garanciju, servisne usluge, promet i korišćenje rezervnih dijelova za motorna vozila- u toku;
- Analiza prodaje piva na teritoriji Crne Gore /započeta u novembru 2020 / za potrebe predmeta/.
- Analiza poštanskih usluga - usluge slanja paketa u međunarodnom saobraćaju /započeta u decembru 2020 / za potrebe predmeta/.
- Analiza uslova konkurencije na tržištu maloprodaje i veleprodaje prirodnog gasa, nafte i naftnih derivata (na geografskom tržištu Crne Gore) /započeta u junu 2021/ za potrebe predmeta/.
- Analiza - Prikaz tržišta trgovine na malo/veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo na teritoriji Crne Gore /započeta u septembru 2021/za potrebe predmeta.

12. MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodna saradnja Agencije za zaštitu konkurencije se odnosi na unapređenje saradnje i odnosa sa drugim državnim i međunarodnim organizacijama o pitanjima koja se tiču konkurencije.

12.1. ICN - Međunarodna mreža tijela za zaštitu konkurencije

Agencija je članica ICN - International Competition Network od 2007. godine. Saradnja u okviru ove mreže nastavila se i tokom 2021. godine. ICN je međunarodno tijelo isključivo posvećeno sprovođenju Zakona, čiji su članovi nacionalna i multinacionalna tijela za zaštitu konkurencije. ICN organizuje godišnje konferencije i radionice, kojim se želi pružiti prilika da se razgovara o projektima radnih grupa, oformljenih između članova ICN-a, kao i njihovom sprovođenju.

12.2. RCC:OECD-GVH

Agencija je aktivna u projektima Regionalnog centra za konkurenciju u Budimpešti (RCC), koji predstavlja partnerski projekat Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD-a) i mađarskog tijela za zaštitu konkurencije (GVH), s ciljem pružanja pomoći u jačanju kapaciteta i sprovođenju politike zaštite konkurencije u regionima istočne, jugoistočne i centralne Evrope, kroz organizovanje radionica za predstavnike tijela za zaštitu konkurencije.

12.3. Evropska Energetska Zajednica (EEZ)

Agencija je potpisnica Ugovora o osnivanju EEZ mreže, zaključenog između tijela za zaštitu konkurencije regiona i Sekretarijata Evropske Energetske Zajednice, 23.11.2012. godine, u Beču. EEZ je usmjerena na investicije, ekonomski razvoj, sigurnost snadbijevanja energijom socijalnu stabilnost i predstavlja prvi institucionalni projekat pokrenut od strane zemalja jugoistočne Evrope koje nisu članice EU. Svrha Evropske energetske zajednice mreže za zaštitu konkurencije je da pruži doprinos koherentnoj i dosljednoj primjeni i sprovođenju pravnih tekovina koje se odnose na zaštitu konkurencije u sektorima struje, gasa i nafte, unutar zemalja potpisnica i na regionalnim tržištima. Koherentna i dosljedna primjena i sprovođenje pravila konkurencije Evropske unije će pomoći otvaranju tržišta, unapređenje zaštite potrošača i podsticaja investicija u regionu.

Evropska energetska zajednica mreža tijela za zaštitu konkurencije, služi kao platforma za promovisanje saradnje, razmjene iskustava i razvijanje najbolje prakse u pogledu politike zaštite konkurencije.

12.4. UNCTAD – Diskusiona grupa za međunarodnu saradnju

Agencija je na dobrovoljnoj osnovi članica Diskusione grupe za međunarodnu saradnju UNCTAD (konferencija UN za trgovinu i razvoj), koja broji preko 30 članova, uključujući organe za zaštitu konkurencije, međunarodne organizacije i razvojne partnere, koji su geografski zastupljeni u različitim regionima i podregionima širom svijeta.

12.5. Bilateralna saradnja

Na polju bilateralne saradnje, Agencija je nastavila uspješnu saradnju sa tijelima za zaštitu konkurencije iz regiona, kao i iz zemalja članica EU. Saradnja je ostvarena i na bilateralnoj osnovi, sa tijelima za zaštitu konkurencije Savezne Republike Njemačke - Saveznim Zavodom za Kartele pri Saveznom Ministarstvu ekonomije i energetike SR Njemačke. Inicijativa je pokrenuta tokom posjete predsjednika Vlade Crne Gore Duška Markovića i susreta sa Saveznim ministrom za ekonomiju i energetiku Savezne Republike Njemačke, gospodinom Peter Altmajerom, 14. maja 2019. godine u Berlinu. Bilateralna saradnja sa tijelom za zaštitu konkurencije Savezne Republike Njemačke počela je 2019. godine, nastavila se tokom 2020., dok je u 2021. godini postojala komunikacija povodom nastavka saradnje.

Agencija je krajem 2021. godine otpočela bilateralnu saradnju i sa slovačkim tijelom za zaštitu konkurencije „Proposals for Bilateral-Technical Support to Montenegro“, koja će se nastaviti i u 2022. godini.

Agencija je aktivna na polju saradnje sa inostranim agencijama i drugim tijelima nadležnim za područje zaštite konkurencije, međunarodnim organizacijama i institucijama, kao što su Energetska zajednica (Energy Community), Evropska Banka za obnovu i razvoj/EBRD i dr.

Tursko tijelo za zaštitu konkurencije je preduzelo korake oko formiranja „Balkanske inicijative“ kako bi se ojačala regionalna saradnja, kao i odnosi između balkanskih agencija za zaštitu konkurencije. U novembru 2021. godine održan je vebinar na kome se raspravljalo o putu daljeg jačanja regionalne saradnje između agencija za zaštitu konkurencije na Balkanu.

Egipatsko tijelo za zaštitu konkurencije je u toku 2021. godine uputilo je inicijativu za potpisivanje Memoranduma o uspostavljanju i funkcionisanju Mreže konkurencije Sjevernog Južnog Mediterana, koja bi bila specifična neformalna mreža, koja bi omogućila agencijama članicama da održavaju redovne kontakte i rješavaju trenutne probleme konkurencije. Svrha inicijative je da podstakne konkurentno okruženje, stvori snažne tržišne uslove, koji će unaprijediti prekograničnu aktivnost sprovođenja, i valorizovati sprovođenje zakona o konkurenciji kroz zajedničko razumijevanje.

12.6. Ostalo / Upitnici

Agencija aktivno učestvuje u radu međunarodnih platformi i organizacija i kada je u pitanju dostavljanje relevantnih informacija, te je u izvještajnom periodu popunjavala upitnike za potrebe izrade Handbook of Competition Enforcement Agencies - Priručnika o tijelima za zaštitu konkurencije (iz cijelog svijeta) za 2021. godinu i Handbook of Competition Economics – Priručnika za ekonomiju u konkurenciji za 2021. godinu Global Competition Review-a (GCR-a), koji predstavlja vodeći svjetski časopis iz oblasti konkurencije, kao i upitnike za potrebe projekata UNCTAD-a, OECD-a i CEFTA-e.

12.7. STO - Pregled trgovinskih politika

Rješenjem u skladu sa Zaključkom Vlade iz 2017. godine Agencija za zaštitu konkurencije je članica Radne grupe za sprovođenje procesa pregleda trgovinskih politika, praćenje i implementaciju pravne tekovine STO i obaveza preuzetih članstvom u STO.

12.8. Pomoć i podrška Agenciji procesu pristupanja EU i Monitoring EU

Agencija ima intenzivnu saradnju sa Delegacijom Evropske unije u Podgorici, kroz redovno dostavljanje izvještaja o aktivnostima u pogledu zakonodavnog napretka, implementacije, administrativnih kapaciteta, međunarodne saradnje, te ostalih aktivnosti. U cilju daljih aktivnosti na ovom planu, 10. juna 2021. godine održan je Virtualni Sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju i istom su prisustvovali predstavnici Agencije, gdje su izvijestili predstavnike Evropske komisije o realizovanim aktivnostima u dijelu nadležnosti Agencije u periodu od prethodnog sastanka Pododbora, koji je održan 16. juna 2020. godine u Podgorici.

12.9. IPA 2014 Instrument za pretpristupnu podršku za godišnji akcioni plan za 2014. godinu (CAP 2014)

19. septembra 2020. godine je završena implementacija Ugovora „Unaprjeđenje i jačanje institucionalnog i pravnog okvira u oblasti državne pomoći i javnih nabavki”, koji je predviđen programom IPA 2014, koji je potpisan u septembru 2018. godine, u trajanju od dvije godine. Sveobuhvatni cilj projekta bio je povećanje efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti menadžmenta u javnim finansijama Crne Gore u skladu sa EU standardima, odnosno poboljšanje pravnog i operativnog okruženja u oblasti javnih nabavki i državne pomoći.

U okviru projekta, pored stalne podrške zaposlenima na poslovima državne pomoći, bili su ciljani seminari i obuke za davaoce, korisnike, ali i za pravosudne organe, a sve u cilju jačanja svijesti o važnosti ove politike i njene potpune implementacije. Takođe, jedan od

zadataka projekta bio je i uspostavljanje registra državnih pomoći, koji je objedinio sve podatke o dodijeljenim državnim pomoćima u Crnoj Gori od uspostavljanja sistema 2007. godine, i koji će biti izvor i baza podataka za lakši rad, preglednost i transparentnost mjera državnih pomoći, kao i samo izvještavanje.

13. DRŽAVNA POMOĆ

13.1. Zakonodavni okvir i podzakonski akti

Pravilnici donešeni u 2021. godini:

- 1) *Pravilnik o izmjeni pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list CG", broj 44/21)*
- 2) *Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu podnošenja prijave državne pomoći i obrascu prijave državne pomoći ("Službeni list CG", broj 107/21)*
- 3) *Pravilnik o dopunama pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list CG", broj 107/21)*
- 4) *Pravilnik o izmjenama Pravilnika o Listi pravila državne pomoći ("Službeni list CG", broj 131/21)*

13.2. IMPLEMENTACIJA ZAKONA O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI

Odluke agencije za zaštitu konkurencije (Savjet) u 2021. godini

U nastavku teksta su odluke Savjeta Agencije za zaštitu konkurencije donešene u 2021. godini. Ukupno je donešeno 76 odluka, od čega 18 rješenja o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći, zatim 45 rješenja u postupcima prethodne (31) i naknadne kontrole (14), dok je donešeno i 13 mišljenja.

Pokrenuti ispitni postupci utvrđivanja usklađenosti državne pomoći sa zakonom o kontroli državne pomoći u 2021. godini:

1. Generalni sekretarijat Vlade - rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu Prvog paketa i Trećeg paketa (05.01.2021)(COVID 19)
2. Ministarstvo kapitalnih investicija - rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene privrednom društvu Barska plovidba AD Bar (18.01.2021)

3. Zavod za zapošljavanje Crne Gore - rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu programa Profesionalna rehabilitacija (18.01.2021)
4. Zavod za zapošljavanje Crne Gore - rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu programa Troškovi profesionalne orijentacije (18.01.2021)
5. Ministarstvo kapitalnih investicija - rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene društvu za transport putnika i robe u vazdušnom saobraćaju "Montenegro Airlines" a.d. Podgorica (09.04.2021)
6. Opština Rožaje - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (COVID19) (21.07.2021)
7. Prijestolnica Cetinje - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (COVID19) (21.07.2021)
8. Opština Plužine - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (COVID19) (21.07.2021)
9. Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (COVID19)(14.09.2021)
10. Opština Bar - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (05.11.2021) (COVID19)
11. Opština Budva - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (05.11.2021) (COVID19)
12. Opština Danilovgrad - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (05.11.2021) (COVID19)
13. Opština Herceg Novi - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (05.11.2021) (COVID19)
14. Opština Šavnik - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (05.11.2021) (COVID19)
15. Opština Kotor - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (16.11.2021) (COVID19)
16. Opština Ulcinj - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći (COVID19) (17.12.2021)
17. Opština Tivat - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći COVID19 (22.12.2021)
18. Opština Nikšić - Rješenje o pokretanju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći COVID19 (22.12.2021)

Odluke/rješenja donešene u postupku prethodne kontrole:

1. Prijava Agencije za elektronske medije -(Rješenje Savjeta Agencije od 18.01.2021) (COVID19)
2. Prijava Ministarstva ekonomskog razvoja - IV paket mjera -(Rješenje Savjeta Agencije od 25.01.2021) (COVID19)
3. Prijava Investicionog razvojnog fonda Crne Gore AD --(Rješenje Savjeta Agencije od 25.01.2021)
4. Prijava Opštine Žabljak COVID 19 -(Rješenje Savjeta Agencije od 29.01.2021)
5. Savjet rješenje - JU Filmski centar Crne Gore -(Rješenje Savjeta Agencije od 19.03.2021)
6. Prijava- Glavni grad Podgorica COVID19 -(Rješenje Savjeta Agencije od 29.03.2021).
7. Prijava državne pomoći Opštine Bar –Covid 19 -(Rješenje Savjet Agencije od 29.03.2021.godine)
8. Prijava državne pomoći Opštine Bijelo Polje – Covid 19 -(Rješenje Savjeta Agencije od 29.03.2021.godine)
9. Prijava državne pomoći Opštine Kolašin Covid 19 -(Rješenje Savjeta Agencije od 09.04.2021.godine)
10. Prijava državne pomoći opštine Bar COVID 19-(Rješenje Savjeta Agencije od 09.04.2021.godine)
11. Prijava državne pomoći -Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta - Nacrt programa državne pomoći -(Rješenje Savjeta Agencije od 09.04.2021)
12. Prijava državne pomoći Ministarstva ekonomskog razvoja- (Rješenje Savjeta Agencije od 28.04.2021.godine) (COVID19)
13. Prijava državne pomoći Glavnog grada Podgorice - Nacrt Odluke o davanju saglasnosti na Odluku o kreditnom zaduženju i davanju garancije Društvu sa ograničenom odgovornošću „Putevi“ - Podgorica na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) –
(Rješenje Savjeta Agencije od 20.05.2021.godine)
14. Prijava državne pomoći Opštine Bijelo Polje – (Rješenje Savjeta Agencije od 20.05.2021.godine) (COVID19)
15. Prijava državne pomoći Ministarstvo kapitalnih investicija (Montenegro Bonus DOO Cetinje COVID19) -(Rješenje Savjeta Agencije od 28.05.2021)
16. Prijava državne pomoći Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, - SZ Solidarno -(Rješenje Savjeta Agencije od 04.06.2021)
17. Prijava državne pomoći -Ministarstvo ekonomskog razvoja (dopuna IV paketa mjera) - (Rješenje Savjeta Agencije od 17.06.2021) (COVID19)
18. Prijava državne pomoći - Glavni grad Podgorica COVID19 -(Rješenje Savjeta Agencije od 24.06.2021)
19. Prijava državne pomoći - Agencija za elektronske medije COVID19 -(Rješenje Savjeta Agencije od 24.06.2021)
20. Prijava državne pomoći Ministarstva ekonomskog razvoja- (Rješenje Savjeta Agencije od 21.07.2021.godine)

21. Ministarstvo ekonomskog razvoja - Izmjene i dopune Mjera podrške privredi i građanima za II kvartal 2021. godine - (Rješenje Savjeta Agencije od 27.07.2021) (COVID19)
22. Prijava državne pomoći - Agencija za elektronske medije - (Rješenje Savjeta Agencije od 27.07.2021)
23. Prijava državne pomoći podnijetoj od strane Opštine Kolašin COVID19 (Rješenje Savjeta Agencije od 20.09.2021)
24. Prijava državne pomoći - Ministarstvo ekonomskog razvoja (Program za inovacije 2021-2024) - (Rješenje Savjeta Agencije od 20.09.2021)
25. Prijava državne pomoći - Agencija za elektronske medije COVID19 - (Rješenje Savjeta Agencije od 14.10.2021)
26. Prijava državne pomoći od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, (SZ Solidarno) - (Rješenje Savjeta Agencije od 28.10.2021.godine)
27. Zahtjev za davanje mišljenja br. UPI-05-430/21-86/1 od 12.07.2021. godine, podnijetog od strane Opštine Berane - (Rješenje Savjeta Agencije od 05.11.2021.godine)
28. Prijava državne pomoći - Glavni grad Podgorica (Nacrt Odluke o biznis zonama od lokalnog značaja u privatnom vlasništvu) - (Rješenje Savjeta Agencije od 22.12.2021)
29. Prijava državne pomoći - Godišnji plan rada IRF-a za poslovnu 2022. godinu - (Rješenje Savjeta Agencije od 13.12.2021)
30. Prijava državne pomoći Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta – (Rješenje Savjeta o ispravci tehničke greške SZ Solidarno od 05.11.2021.godine)
31. Prijava državne pomoći - Ministarstvo prosvjete nauke kulture i sporta (SZ Solidarno) (Rješenje Savjeta Agencije od 22.12.2021)

Odluke/rješenja donešene u postupku naknadne kontrole:

- 1) Savjet rješenje - Ocjena usklađenosti prvog (I) i trećeg (III) paketa mjera (15.01.2021) (COVID19)
- 2) Savjet rješenje - ZZZCG Troškovi profesionalne orijentacije (05.03.2021)
- 3) Savjet rješenje – ZZZCG Program profesionalne rehabilitacije (29.03.2021)
- 4) Savjet rješenje – Montenegro Airlines 2018 i 2019.godina (19.04.2021)
- 5) Savjet rješenje - Zakon o ulaganju u konsolidaciju i razvoj Montenegro Airlines a.d. Podgorica (06.05.2021)
- 6) Savjet rješenje - Prijestolnica Cetinje COVID19 (27.07.2021)
- 7) Savjet rješenje - Opština Rožaje COVID19 (27.07.2021)
- 8) Savjet rješenje - Opština Plužine COVID19 (27.07.2021)
- 9) Savjet rješenje - Uprava za sport i mlade (podrška organizaciji velikih međunarodnih takmičenja i učešću na međunarodnim takmičenjima) (29.07.2021)
- 10) Savjet rješenje - Ministarstvo prosvjete nauke kulture i sporta COVID19 (14.10.2021)

- 11) Savjet rješenje - MER (DOO Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis - Nikšić) (16.11.2021)
- 12) Savjet rješenje - Opština Šavnik COVID19 (22.12.2021)
- 13) Savjet rješenje - Opština Danilovgrad COVID19 (22.12.2021)
- 14) Savjet rješenje – Opština Bar (COVID19)

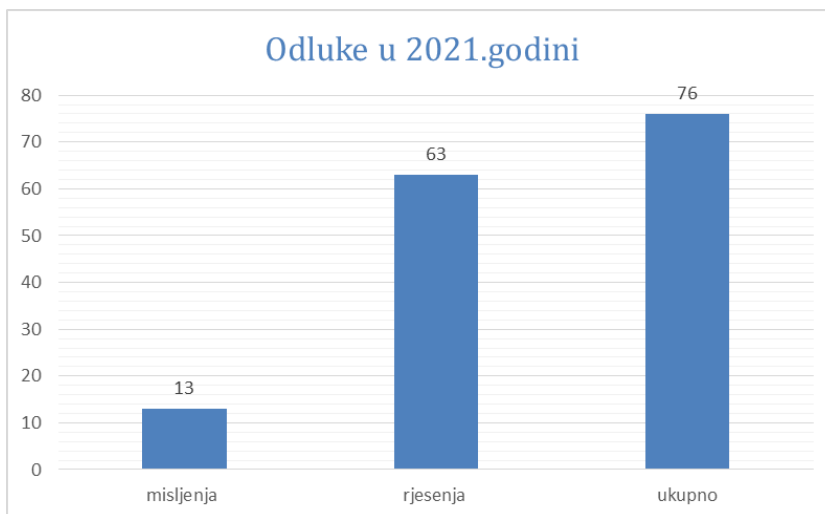
Mišljenja:

1. Savjet mišljenje - IPA 2014 i IPA 2016 (29.01.2021)
2. Savjet Mišljenje - Sekretarijat za preduzetništvo Glavnog grada (16.04.2021)
3. Savjet Mišljenje - Ministarstvo ekonomskog razvoja (Izvještaj i Predlog odluke) (17.06.2021)
4. Savjet mišljenje - Ministarstvo ekonomskog razvoja (Toscelik) (05.07.2021)
5. Savjet mišljenje - Ministarstvo kapitalnih investicija (Program Energetski efikasan dom) (08.07.2021)
6. Savjet mišljenje - Uprava za željeznice (29.07.2021)
7. Savjet mišljenje - MER (Prijedlog pravilnika) (20.09.2021)
8. Savjet mišljenje - Opština Tuzi (SECAP) (14.09.2021)
9. Savjet mišljenje - Montefarm (Businessmontenegro) (20.10.2021)
10. Savjet mišljenje - Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede (Predlog zakona) (20.10.2021)
11. Savjet mišljenje - Ministarstvo javne uprave digitalnog društva i medija (Predlog pravilnika) (28.10.2021)
12. Savjet mišljenje - MER (Predlog programa podrške za zapošljavanje mladih) (13.12.2021)
13. Savjet mišljenje - MFSS (Predlog zakona o reprogramu poreskog duga) (18.11.2021)

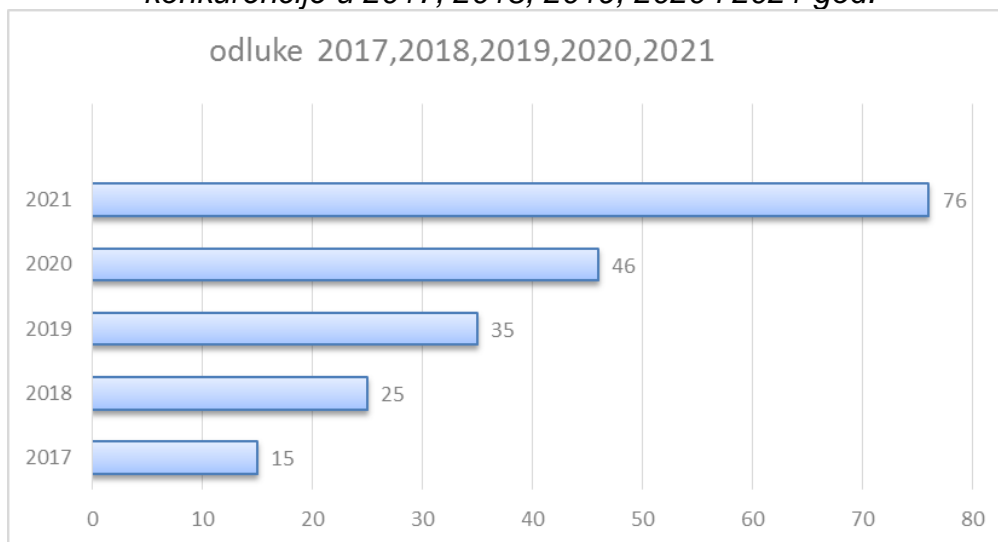

U grafikonima u nastavku teksta je dat grafičku prikaz odluka u 2021.godini, kao i upredni prikaz broja odluka od 2017-2021.godine.

Grafikon 2: Donešene odluke u 2021. godini

Grafikon 3: Donešene odluke Komisije za kontrolu državne pomoći i Agencije za zaštitu konkurencije u 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021 god.

14. ZAKLJUČAK

Rezultati ostvareni u 2021. godini, potvrđuju ostvarenje zacrtanih ciljeva sa nivoa Agencije, prvenstveno usmjerenih na jačanje nadzorne uloge, dakle na vođenje postupaka i donošenje odluka u predmetima koji imaju prioritetan značaj za ekonomiju Crne Gore i njene građane. Takođe, Agencija je u 2021 godini posebnu pažnju posvetila davaocima i korisnicima pomoći dodijeljene u skladu sa Privremenim okvirom za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID 19.

Obuhvatili smo sve aktivnosti, poslove i postupke koje je Agencija obavljala tokom izvještajnog perioda, a u skladu sa ovlašćenjima i nadležnostima sadržanim u Zakonu o zaštiti konkurencije i Zakonu o kontroli državne pomoći, kao i nizu podzakonskih akata koji detaljnije uređuju pojedina pitanja iz područja politike i prava zaštite konkurencije i državne pomoći.

Evidentno je povećanje obima postupanja u svim segmentima, unaprijeđenje saradnje sa međunarodnim i domaćim institucijama, te drugim aktivnostima neophodnim za ostvarenje navedenih ciljeva. S tim u vezi, predmetne aktivnosti Agencije upućuju na stvaranje uslova za ekonomski rast koji se zasniva na inovacijama i novim ulaganjima, povećanju produktivnosti, rastu zaposlenosti, te jačanju sposobnosti crnogorske ekonomije. Agencija će, imajući u vidu svoje nadležnosti iz Zakona koje primjenjuje, nastaviti da u okviru svojih i administrativnih kapaciteta, istražuje i promoviše slobodnu konkurenciju na tržištu uz poštovanje svih pravila o zaštiti konkurencije utvrđenih Zakonom, prije nego nastupe neotklonjive štete za privrednike i građane Crne Gore, kao i nesmetan razvoj oblasti kakva je državna pomoć.

Transparentan pravni okvir, profesionalne institucije i efikasna implementacija predstavljaju osnov koji u značajnoj mjeri, doprinose razvoju nacionalne ekonomije. Međutim, treba imati na umu da cilj i svrha Agencije nije represivna uloga u smislu primarnog utvrđivanje povreda i kažnjavanje učesnika, već uspostavanje pozitivnog poslovnog okruženja na tržištu, što uključuje i razvoj svijesti o prihvatljivim obrascima ponašanja i poslovanja na tržištu.

Stoga se dalje kontinuirano unaprijeđenje konkurencije i državne pomoći i u narednom periodu mora fokusirati na tri elementa, i to: Crna Gora mora pokazati da se neophodni pravni okvir, održava i razvija u skladu sa razvojem zakonskih rješenja na nivou EU, administrativni kapaciteti se moraju ojačati i biti efikasni, i konačno, ali i odlučujuće, Crna Gora pokazuje konkretne rezultate primjene antimonopolske politike i kontrole državne pomoći kroz efikasnu primjenu Zakona.

Za članstvo u Evropskoj uniji potrebno je zadovoljiti kako političke, tako i određene ekonomske kriterijume. Na polju zaštite konkurencije ovi kriterijumi su skoro ispunjeni, dok se nastoji unaprijediti i oblast državne pomoći koju je Agencija zakonskim izmjenama preuzela u nadležnost. Takođe i dalje ćemo vršiti kontinuirano usklađivanje sa pravilima koja se primjenjuju u Evropskoj uniji u oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći i težiti standardima koji vrijede u Evropskoj uniji. Stoga će naše aktivnosti u narednom periodu biti usmjerene upravo na ispunjavanju navedenih uslova i kriterijuma, naravno u mjeri u kojoj je to moguće sa nivoa naše institucije.

Ključni, i svakako najvažniji cilj Agencije u sljedećem periodu, odnosi se na njenu aktivnost sprovođenja prava zaštite konkurencije sa naglaskom na otklanjanje teških ograničenja konkurencije i sprovođenje aktivne uloge u saradnji sa Evropskom komisijom, pa će u tom smislu Agencija i dalje nastaviti aktivno saradivati sa Evropskom mrežom za zaštitu konkurencije i tijelima za zaštitu konkurencije drugih država.

Na širem međunarodnom planu, Agencija će nastaviti saradnju sa RCC, OECD-om, GVH i ICN-om, radi pravilne, kontinuirane i usklađene primjene propisa EU.

Predstojeći period će značajno obilježiti i saradnja Agencije sa resornim ministarstvima, kako u daljem usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU, tako i u daljoj primjeni i promociji pravila konkurencije i državne pomoći.

Navedeno iz razloga jer i oblast zaštite konkurencije i državne pomoći koje su u nadležnosti Agencije, predstavljaju jedan od značajnijih instrumenata i stubova stvaranja i jačanja jedinstvenog ekonomskog prostora, te će Agencija i dalje permanentno raditi na stvaranju boljih uslova na tržištu Crne Gore.

15. ZAVRŠNI RAČUN ZA 2021. GODINU

15.1. Prihodi Agencije

Plan prihoda Agencije za 2021. godinu pripremljen je u skladu sa zaključcima i preporukama Vlade Crne Gore, a na osnovu usaglašenog stava sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja. Ukupan iznos od **632.806,04€** opredijeljen je i sadržan u Budžetu Crne Gore za 2021. godinu.

Tabela 4: *Uporedni prikaz ostvarenih prihoda 2020.-2021. godina*

PRIHODI	2020. GODINA	2021. GODINA	Promjene u%
BUDŽET CRNE GORE	687.448,00	632.806,04	- 8,63
NAKNADE *	668.162,45	1.031.376,22	+ 54,36
DONACIJE I OSTALI IZVORI PRIHODA	—	—	—

Dio prihoda koji se izdvaja po osnovu naknada predviđenih Tarifnikom o visini naknada za poslove iz nadležnosti Agencije iskazuje se na posebnom računu kod Centralne banke Crne Gore.

Sredstva ostvarena po ovom osnovu ne predstavljaju imovinu Agencije i ista su u nadležnosti Ministarstva finansija i socijalnog staranja, tako da Agencija za zaštitu konkurencije nema pravo raspolaganja sa njima.

15.2. Struktura rashoda

Plan rashoda Agencije zasnovan je na realno očekivanim izdacima za obavljanje redovnih aktivnosti i funkcionisanja Agencije u 2021. godini. Svaka pojedinačna stavka planirana je na osnovu rashoda iz 2020. godine, korigovana za planirani nivo promjena u 2021. godini.

15.3. Tekući izdaci

Tekući izdaci su planirani u iznosu od **617.806,04** i čine ih izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, materijal i usluge, tekuće održavanje opreme i renta, i to kako slijedi:

15.4. Izdaci za bruto zarade

Izdaci za bruto zarade planirani su iznosom od **402.339,99,€** i odnose se na neto zarade stalno zaposlenih, kao i pripadajuće poreze i doprinose u skladu sa utvrđenim zakonskim propisima, a koji se odnose na period u kojem će se zarade i naknade isplaćivati.

15.5. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od **87.398,82€** i odnose se na sve kategorije materijalnih troškova, uključujući troškove materijala, službenih putovanja, reprezentacije, električne energije, komunikacionih usluga, konsultantskih usluga, projekata i studija, usluga stručnog usavršavanja i ostalih usluga Agencije.

Planirani **izdaci za tekuće održavanje opreme i održavanja poslovnih prostorija iznose 16.500,00€**. **Kapitalni izdaci** u iznosu od **15.000,00€** planirani su za kupovinu nedostajuće opreme (kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema i oprema za informacioni sistem). Troškovi po osnovu **rente** opredijeljeni su u iznosu od **63.600,00€**, predviđeni važećim ugovorima o zakupu poslovnog prostora.

15.6. Ostali izdaci I transferi

Ostali izdaci su planirani u iznosu od: **41.465,83€**, a čine ih izdaci po osnovu ugovora o dijelu **10.465,83€**), izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka (**3.000,00€**), izrade i održavanja softvera (**22.000,00€**), izdaci po osnovu osiguranja zaposlenih i imovine (**4.000,00€**), *komunalne naknade* (**2.000,00€**). Transferi institucijama pojedincima planirani su u iznosu: (**5.000,00€**).

Prilikom trošenja planiranih sredstava, Agencija je dosljedno poštovala sve zakonske i druge propise, procedure i zaključene ugovore. U sprovođenju procedura i donošenja odluka i rješenja, Agencija se pridržavala principa dosljednosti i usklađenosti sa primjenljivom Regulativom i Pravnim sistemom Crne Gore, a isključivo sa ciljem ostvarivanja funkcije koja joj je povjerena.

Tabela 5: Budžet Agencije za zaštitu konkurencije za 2021. godinu

<i>Funkcionalna klasifikacija</i>	<i>Ekonomska klasifikacija</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
40911		Agencija za zaštitu konkurencije	632.806,04
Program 15004		Trgovina, zaštita konkurencije, potrošači intelektualne svojine i unapređenje poslovnog ambijenta	
Potprogram 15 004 004		Sprječavanje narušavanja slobodne konkurencije i kontrola državne pomoći	632.806,04
SAP KOD			
4091115008; 40911A0158 40911A0159	4	Izdaci	632.806,04
	41	Tekući izdaci	617.806,04
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	402.339,99
0411	411-1	Neto zarade	242.679,99
0411	411-2	Porez na zarade	32.800,00
0411	411-3	Doprinosi na teret zaposlenog	89.730,00
0411	411-4	Doprinosi na teret poslodavca	32.030,00
0411	411-5	Opštinski prirez	5.100,00
	412	Ostala lična primanja	1.500,00
0411	412-7	Ostale naknade	1.500,00
	413	Rashodi za materijal	29.500,00
0411	413-1	Administrativni materijal	14.000,00
0411	413-3	Materijal za posebne namjene	2.000,00
0411	413-4	Rashodi za energiju	7.000,00
0411	413-5	Rashodi za gorivo	5.500,00
0411	413-9	Ostali rashodi za materijal	1.000,00
	414	Rashodi za usluge	57.898,82
0411	414-1	Službena putovanja	2.000,00
0411	414-2	Reprezentacija	898,82
0411	414-3	Komunikacione usluge	15.000,00
0411	414-6	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.000,00
0411	414-7	Konsultantske usluge, projekti i studije	20.000,00
0411	414-8	Usluge stručnog usavršavanja	1.000,00
0411	414-9	Ostale usluge	15.000,00
	415	Rashodi za tekuće održavanje	16.500,00
0411	415-2	Tekuće održavanje građevinskih objekata	13.500,00
0411	415-3	Tekuće održavanje opreme	3.000,00
	417	Renta	63.600,00
0411	417-1	Zakup objekta	63.600,00
	419	Ostali izdaci	41.465,83
0411	419-1	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	10.465,83
0411	419-2	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	3.000,00
0411	419-3	Izrada i održavanje softvera	22.000,00
0411	419-4	Osiguranje	4.000,00
0411	419-6	Komunalne naknade	2.000,00
0411	419-9	Ostalo	
	43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	
0411	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	5.000,00
0411	431-8	Ostali transferi pojedinaca	5.000,00
	44	Kapitalni izdaci	
	441	Kapitalni izdaci	15.000,00
0411	441-5	Izdaci za opremu	15.000,00
	46	Otplata dugova	
	463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,40
0411	4630	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,40

15.7. Izvršenje Budžeta za 2021. godinu - Završni račun

Agencija je u obavezi da, do kraja II kvartala tekuće godine, podnese Vladi Završni račun odnosno da u istom roku Vladi i Skupštini Crne Gore dostavi *Izveštaj o radu* za prethodnu godinu, radi usvajanja. S tim u vezi, a shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 32/10 i 14/11 i 16/13) Agencija je Ministarstvu finansija isocijalnog staranja, dana 28.02.2021. godine, pod brojem 06-400/22-190/1 dostavila Završni račun na propisanim obrascima.

Agencija nema finansijsku nezavisnost, nema svoj žiro račun, tako da se u potpunosti finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica.

Na osnovu iznijetog, jasno je da je **Agencija u isključivoj obavezi da svoje finansijsko poslovanje vodi u skladu sa propisima na snazi vezanim za budžetsko poslovanje**, odnosno u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalnih samouprava, te da sačinjava finansijske iskaze u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, Budžete vanbudžetskih fondova i Budžete opština.

S tim u vezi, Agencija će svoje finansijsko poslovanje i dalje sprovoditi u svemu i u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica.

15.8. Opšti prihodi

U skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021. godinu („Sl. list CG“, br. 70/21 od 31.06.2021. godine), Agenciji su po programu spriječavanja narušavanja slobodne konkurencije i kontrole državne pomoći, kao potrošačkoj jedinici broj 40911, opredijeljena i odobrena sredstva za fiskalnu 2021. godinu u ukupnom iznosu od **632.806,04€**.

15.9. Prihodi od djelatnosti Agencije

Zakonom je predviđeno, između ostalog, da se sredstva neophodna za rad Agencije obezbjeđuju i iz naknada koje se plaćaju Agenciji u skladu sa nadležnostima iz Zakona.

Po tom osnovu, a u skladu sa članom 24 stav 3 Zakona, Agencija je, uz saglasnost Vlade Crne Gore, donijela Tarifnik o visini naknada koje se plaćaju u postupku pred Agencijom (u daljem tekstu: Tarifnik). **Sredstva koja su u 2021. godini, u skladu sa Tarifnikom ostvorena, uplaćivana su na posebne uplatne račune. Agencija nije bila korisnik, odnosno nije imala mogućnost raspolaganja istim, osim na pravo uvida u podatke – odnosno izvode uplatnih računa. Sredstva su u nadležnosti Ministarstva finansija i socijalnog staranja ne predstavljaju imovinu Agencije. Cjelokupan iznos izdvojenih sredstava po osnovu naknada koje se plaćaju Agenciji, na kraju kalendarske godine, prenešen je Budžet Crne Gore.**

S tim u vezi, Agencija nije ni bila u obavezi i nije pripremala izjave primaoca za ove prihode u skladu sa tačkom 57 Uputstva o radu državnog trezora. Iz tih razloga, ovi prihodi nijesu ni obuhvaćeni priloženim Završnim računom Agencije za 2021. godinu.

Konačno, treba istaći da je Agencija na dan 31.12.2021. godine, na osnovu naknada koje se plaćaju u postupcima pred Agencijom, na osnovu uvida u izvode banke prihodovala 1.031.376,22€, koji je na kraju 2021.godine prenešen u Budžet CG.

15.10. Ostali prihodi

U 2021. godini nije bilo prihoda po ostalim osnovama.

15.11. Izdaci

Pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2021. godinu, sa procentom ostvarenja.

Tabela 6: Pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2021. godinu, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Opis	Plan budžeta za 2021. godinu	Ostvarenje plana za 2021. godinu	% izvršenja
41	Tekući izdaci	632.806,04	516.890,67	84,03
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog	403.339,99	363.575,66	90,37
412	Ostala lična primanja	1.500,00	1.442,11	96,14
413	Rashodi za materijal	29.500,00	20.015,86	67,85
414	Rashodi za usluge	57.898,82	23.091,37	39,88
415	Rashodi za tekuće održavanje	16.500,00	15.802,97	95,78
417	Renta	63.600,00	61.322,80	96,42
419	Ostali izdaci	41.465,83	28.039,90	67,62
431	Transferi ins. pojedinc.	5.000,00	3.600,00	72,00
44	Kapitalni izdaci	15.000,00	14.840,00	98,93
441	Kapitalni izdaci	15.000,00	14.840,00	98,93
46	Otplata dugova	1,40	0,00	0,00
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,40	0,00	0,00
	Svega	632.806,04	531.730,67	84,03

15.12. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i ostala lična primanja

Tabela 7: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ličnih primanja, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2021. godinu	Ostvareno u 2021. godini	Indeks
411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog	402.339,99	363.575,66	90,37
	4111	Neto zarade	242.679,99	221.005,63	91,07
	4112	Porez na zarade	32.800,00	29.687,31	90,51
	4113	Doprinosi na teret zaposlenog	89.730,00	79.166,52	88,23
	4114	Doprinosi na teret poslodavca	32.030,00	29.263,08	91,36
	4115	Opštinski prirez	5.100,00	4.453,12	87,32

Izdaci po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 70,34% a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 68,38%,

15.13. Ostala lična primanja

Tabela 8: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih ličnih primanja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2021 godinu	Ostvareno u 2021. godini	Indeks
412		Ostala lična primanja	1.500,00	1.442,11	96,14
	4127	Ostale naknade	1.500,00	1.442,11	96,14

Izdaci po osnovu rashoda za ostala lična primanja u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 0,28%%, a u ukuno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 0,27%.

15.14. Rashodi za materijal

Tabela 9: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za materijal, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2021. godinu	Ostvareno u 2021 godini	Indeks
413		Rashodi za materijal	28.500,00	21.404,83	75,10
	4131	Administrativni materijal	14.000,00	13.013,10	92,95
	4133	Materijal za posebne namjene	2.000,00	1.176,08	58,80
	4134	Rashodi za energiju	7.000,00	2.106,72	30,09
	4135	Rashodi za gorivo	5.500,00	5.108,93	92,89

Izdaci po osnovu rashoda za materijal u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 4,14%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 4,03%.

15.15. Rashodi za usluge

Tabela 10: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za usluge, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2019. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2019. godini</i>	<i>Indeks</i>
414		Rashodi za usluge	57.898,82	23.091,37	39,88
	4141	Službena putovanja	2.000,00	550,00	27,50
	4142	Reprezentacija	898,82	638,51	71,04
	4143	Komunikacione usluge	15.000,00	10.930,35	72,87
	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.000,00	167,40	4,19
	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	20.000,00	4.545,00	22,73
	4148	Usluge stručnog usavršavanja	1.000,00	83,70	8,37
	4149	Ostale usluge	15.000,00	6.176,41	41,18

Izdaci po osnovu rashoda za usluge u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 4,47%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 4,34%.

15.16. Rashodi za tekuće održavanje

Tabela 11: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za tekuće održavanje, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2021. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2021. godini</i>	<i>Indeks</i>
415		Rashodi za tekuće održavanje	16.500,00	15.802,97	95,78
	4152	Tekuće održavanje građev. objek.	13.500,00	13.007,00	96,35
	4153	Tekuće održavanje opreme	3.000,00	2.795,97	93,20

Rashodi po osnovu tekućeg održavanja u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 3,06%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 2,97%.

15.17. Renta

Tabela 12: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za rentu, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2021. godinu	Ostvareno u 2021. godini	Indeks
417		Renta	63.600,00	61.322,80	96,42
	4171	<i>Zakup objekata</i>	63.600,00	61.322,80	96,42

Izdaci po osnovu rente u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 11,86%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 11,53%.

15.18. Ostali izdaci

Tabela 13: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih izdataka sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2021. godinu	Ostvareno u 2021. godini	Indeks
419		Ostali izdaci	41.465,83	28.038,67	67,62
	4191	<i>Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu</i>	10.465,83	9.322,20	89,07
	4192	<i>Izdaci po osnovu troš. sudskih postupaka</i>	3.000,00	0,00	0,00
	4193	<i>Izrada i održavanje softvera</i>	22.000,00	15.027,49	68,31
	4194	<i>Osiguranje</i>	4.000,00	2.546,36	63,66
	4196	<i>Komunalne naknade</i>	2.000,00	1.142,32	57,16
	4199	<i>Ostalo</i>	0,00	0,00	0,00

Rashodi po osnovu ostalih izdataka u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 5,42%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 5,27%.

15.19. Transferi

Tabela 14: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu transfera za socijalnu zaštitu, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2021. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2021. godini</i>	<i>Indeks</i>
431		<i>Transferi instit.pojed. nevl.sk</i>	5.000,00	3.600,00	72,00
	4318	<i>Izdaci za transfere</i>	5.000,00	3.600,00	72,00

Rashodi po osnovu izdataka za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u ostvarenom tekućim izdacima učestvuju sa 0,70%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu učestvuju sa 0,68%

15.20. Kapitalni izdaci

Tabela 15: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu kapitalnih izdataka, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2021. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2021. godini</i>	<i>Indeks</i>
441		<i>Kapitalni izdaci</i>	15.000,00	14.840,65	98,94
	4415	<i>Izdaci za opremu</i>	15.000,00	14.840,65	98,94

Rashodi po osnovu kapitalnih izdataka u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 2,87%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu učestvuju sa 2,79%.

15.21. Otplata dugova

Tabela 16: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu otplate obaveza iz prethodnih godina, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2020. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2020. godini</i>	<i>Indeks</i>
463		<i>Otplata dugova</i>	1,40	0,00	0,00
	4630	<i>Otplata obaveza iz prethodnih godina</i>	1,40	0,00	0,00

Izdaci po osnovu otplate duga u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 0,00%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2021. godinu sa 0,00%.

15.22. Izvršenje budžeta za 2021. godinu - Završni račun

Ukupna sredstva odobrena Agenciji za fiskalnu 2021. godinu, u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 70/21/) iznose 632.806,04,€, a utrošena su u iznosu od 531.730,67,7€ (procenat izvršenja je 84,03%).

15.23. Izvještaj o neizmirenim obavezama i drugi izvještaji

U Izvještaju o neizmirenim obavezama, sa stanjem na dan 31.12.2021. godine, Agencija nije imala neizmirenih obaveza po bilo kojem osnovu.

U izvještaju o načinu utroška sredstava iz tekuće budžetske rezerve, stoji da Agencija u 2021. godini nije koristila sredstva iz tekuće budžetske rezerve. Izjavom o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, stoji da Agencija nije imala utroška sredstava po ovom osnovu.

15.24. Pokretna imovina

Rješenjem v.d. direktora broj, 06-142/21 od 22.12.2021. godine, formirana je Komisija za popis nepokretne i pokretne imovine sa kojom raspolaže Agencija, sa stanjem na dan 31.12. 2021. godine i shodno tome dostavi Izvještaj o izvršenom popisu i obilježavanju pokretne i nepokretne imovine Agencije za zaštitu konkurencije, na dan 31.01.2022. godine, sa detaljnim prilogima sa prikazanim finansijskim podacima (nabavna vrijednost, ispravka vrijednosti i sadašnja vrijednost), u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09 i 40/11) i Uredbe o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine, sa stanjem na dan 31.12. 2021. godine, sa svim potrebnim prilogima.

15.25. Organizacija i kadrovska osposobljenost

Unutrašnja organizacija i način poslovanja Agencije u 2021. godini definisana je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije kojim su obrazovane sljedeće organizacione jedinice: Sektor za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedunačnih izuzeća i analiza uslova konkurencije na tržištu, Sektor za kontrolu državne pomoći i Služba za opšte poslove i finansije.

15.26. Budžetsko poslovanje

Agencija obavlja budžetsko poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu i Uputstvom o radu državnog trezora i drugim relevantnim propisima.

15.27. Interna akta i služba za unutrašnju reviziju

Agencija je u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, dana 18.06.2013. godine pod brojem 01-110/1, usvojila knjigu procedura-Finansijsko upravljanje i kontrola (FCM). Agencija je takođe i potpisala Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije u Agenciji Odjeljenju za unutrašnju reviziju resornog Ministarstva ekonomije, odnosno Ministarstva ekonomskog razvoja kako se sada Ministarstvo zove.

15.28. Javne nabavke

Shodno **Planu javnih nabavki** za budžetsku 2021. godinu, planirani iznos javnih nabavki Agencije u 2021. godini za nabavku roba i usluga iznosio je 45.179,42€. bez PDV-a, PDV iznosi 8.920,58€, što ukupno iznosi 54.100,00€. Prema Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama u 2021. godini realizovano je: po Izvještaju o zaključnim ugovorima 36.590,39€, a po Izvještaju o jednostavnim nabavkama ispod 5.,000,00€ realizovano je 50.160,53€.

Plan javnih nabavki i Izvještaj o realizaciji Plana javnih nabavki za 2021. godinu uredno su, i u rokovima predviđenim pozitivnim propisima, dostavljeni nadležnim institucijama.

15.29. Sudski sporovi i potencijalne obaveze

Prema izjavi rukovodstva, na dan 31.12.2021. godine, protiv Agencije se ne vodi nijedan sudski ili bilo koji drugi postupak/spor, niti Agencija vodi sudske postupke/sporove protiv trećih lica.

15.30. Godišnji izvještaj internog revizora za 2021.godinu

Godišnji izvještaj internog revizora za 2021-u godinu nije radjen od strane nadležnog Ministarstva ekonomskog razvoja, odnosno internog revizora, s obrazloženjem da je radjen prije dvije godine, tako da nijesmo planirani za internu reviziju u 2021. godini.

U prilogu skenirani ovjereni obrazac broj 3 „Izveštaj o novčanim tokovima III“ iz završnog računa za 2021. godinu.

Organizacioni kod:409112101

Obrazac 3
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III

Godina **2021**
Period **01.01-31.12.**
(u €)

redni broj	NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan	I z v r š e n j e	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
1	PRIMICI			
1.1	Opšti prihodi	632.806,04	575.606,47	531.730,67
1.2	Namjenski prihodi			
1.3	Sopstveni prihodi			
1.4	Donacije			
1.5	Pozajmice i krediti			
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	632.806,04	575.606,47	531.730,67
2	IZDACI			
2.1	Tekući izdaci	617.806,04	566.675,49	516.890,02
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	402.339,99	362.153,64	363.575,66
2.1.2	Ostala lična primanja	1.500,00	3.816,00	1.442,11
2.1.3	Rashodi za materijal	29.500,00	15.817,06	20.015,86
2.1.4	Rashodi za usluge	57.898,82	31.096,31	23.091,37
2.1.5	Tekuće održavanje	16.500,00	18.902,98	15.802,97
2.1.6	Kamate			
2.1.7	Renta	63.600,00	76.863,41	61.322,80
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci	41.465,83	58.026,02	28.039,25
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu	5.000,00		3.600,00
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite			
2.2.2	Sredstva za tehnološke viškove			
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru			
2.4.	Kapitalni izdaci	15.000,00	8.930,98	14.840,65
2.5.	Pozajmice i krediti			
2.6.	Otplata dugova	1,40	0,00	0,00
2.7.	Rezerve			
II	Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 + 2.6 + 2.7)	632.806,04	575.606,47	531.730,67

U Podgorici 28.02.2022. god.

Lice odgovorno za
sastavljanje izvještaja

